

Księgowi krytycznie
o reformie
podatków dla
samozatrudnionych
str. 12-13

Opuchlizna.
Objaw bardzo
czytelny, nie
zawsze zależy
od soli
str. 21-23

KURIER WILEŃSKI

18-19 kwietnia 2023 r.

Nr 44 (19255)

Cena 0,80 euro

Bieg „Tropem Wilczym”: Wyraz hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji

str. 4-5

Fot. Marian Paluszkiewicz

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

**Birbinių g. 4a, 02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel./fax 260 84 44**

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt).

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski (ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Sekretarz redakcji:
Liucija Stankevičiūtė
(l.stankeviciute@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze: Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik, Justyna
Giedroń, Rajmund Klonowski, Ilona
Lewandowska, Anna Pieszko, Antoni
Radczenko, Witold Janczys,
Marian Paluszkiwicz — fotoreporter

Dział Promocji: Andrzej Podworski —
prenumerata (tel. 260 84 44, kolport@
kurierwilenski.lt), Jolanta Balkiewicz —
reklama (tel. 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski“
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis“

Nakład: 3000 egz.

*Materialów niezamówionych redakcja nie
zwraça. Zastrzega sobie prawo
do skracania i adiustacji tekstów.
Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.
Opinie Czytelników zawarte w ich listach
nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.*

Redaktor dyżurny: Alicja Klonowska,
Apolinary Klonowski

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2021.

Projekt finansowany ze środków
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy
za Granicą 2022.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów
i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
i Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Aleksander Borowik

Nie. Nie tej, co stoi
dęba z jeźdźcem. „Li-
tewska kobyłka” — tak
ironicznie oraz piesz-
czotliwie zwana na Wi-
leńszczyźnie, stoi już w
Kownie. W historycz-
nie tymczasowej stolicy
Litwy. Dlaczego nie w
obecnej — w Wilnie?

Komentarz dnia

Pomnik kobyłce

Może dlatego, że miasto
ma już jednego rumaka na
cokole, co to ze swoim pa-
nem, na drugim podwyż-
szeniu, pod Katedrą stoi.
Książę ten pomnikowy,
Giedymin, przyśnił sobie
żelaznego wilka wyjącego
na górze, gdzie i teraz czer-
wona baszta z jego resztek
zaczyska stoi.

Tymczasem, gdzieś
tam w dalekiej prowincji
poniewieskiej wymyśli-
li sobie, że też postawią
rzeźbę koniowi. Zharo-
wanej szkapie, ale razem
z chłopem uczepionym
pługa. Ma upamiętnić
ważną rolę rolnika ry-
jącego rolę litewską. Co
poniektórzy dobrodzie-
je tamtejsi radzą chłopu
z pomnika przyprawić

twarz pierwszego prezy-
denta niepodległej Litwy
— Algirdasa Brazauskas-
sa. Bo wiele z końmi miał
wspólnego, choćby naten-
czas symboliczny udział w
zawodach oraczy, choć, co
prawda, niesławny, bo głą-
boko w ziemię tą twarzą
wyrznął... Ale chyba warto
tego patriarchę socjalde-
mokracji krajowej przy-
pomnieć, bo astrologdy
polityczni właśnie tej partii
przyszłe zwycięstwo w wy-
borach sejmowych wróżą
(po udanych samorządo-
wych — sic!).

Może coś i jest w tym
politycznym podlizy-
waniu się... Grunt, żeby
sponsor się znalazł, tylko
— nie daj Boże z rosyjski-
mi korzeniami! ■

Trzy pytania do...

...Sauliusa Balčiūnasa, kierownika Oddziału bez-
pieczeństwa i pracy w Państwowej Inspekcji Pracy
Rozmawiała Honorata Adamowicz

ności środków z wymoga-
mi aktów prawnych doty-
czących bezpieczeństwa
i higieny pracy (6,3 proc.).
W 2022 r. w porównaniu z
2021 r. wzrosła liczba nie-
szczęśliwych wypadków z
powodu nieostrożności sa-
mych pracowników.

2. Czy zmniejszyła się liczba śmiertelnych wy- padków w 2022 r.?

W 2022 r. w porówna-
niu z 2021 r. liczba śmier-
telnych wypadków przy
pracy w sektorze budow-
lanym zmniejszyła się
z 10 do 6 przypadków,
natomiast liczba poważ-
nych wypadków przy
pracy zmniejszyła się je-
dynie z 27 do 26.

3. Co wykazały ostat- nio przeprowadzone kontrole?

Podczas przeprowa-
dzonych kontroli na bu-
dowach obserwuje się
już pozytywny trend, np.
w 2022 r. w porównaniu
z 2021 r. zmniejszyła się
liczba pracowników (z
10,7 proc. do 1,3 proc.),
którzy nie mieli kasków
podczas wykonywa-
nia robót. Coraz więcej
pracowników korzysta
podczas prac ze środ-
ków zapobiegających
upadkom z wysokości.
Miejsca, gdzie są prze-
prowadzane prace bu-
dowlane, są ogrodzone
i oznakowane. To bar-
dzo dobrze, że zwiększa
się odpowiedzialność
pracowników i osób od-
powiedzialnych za ich
bezpieczeństwo, ale to
nałd zbyt mało. ■

1. Choć zmniejsza się liczba nieszczęśliwych wypadków przy pracy, sytuacja nadal pozostaje niepokojąca. Jakie są naj- częstsze przyczyny nie- szczęśliwych wypadków?

Dochodzi do nich naj-
częściej w sektorze bu-
dowlanym. Występują w
wyniku nieprzeostrzeżenia
wewnętrznego bezpie-
czeństwa i zdrowia w pracy
(28,1 proc.), niewłaściwej
organizacji pracy, niezgod-

Reforma emerytalna, zakładająca podniesienie wieku emerytalnego z 62 do 64 lat, weszła w życie we Francji. Tymczasem protestujący przeciwko zmianom Francuzi planują dalsze demonstracje **Fot. EPA-ELTA**

Forum Wileńskie oficjalnie zarejestrowane

W piątek, 14 kwietnia, odbyło się pierwsze spotkanie w ramach Forum Wileńskiego po rejestracji w Centrum Rejestrów. Forum powstało z inicjatywy aktywnych społecznie i politycznie Polaków na Litwie i ma na celu prowadzenie debaty w sprawie interesów społeczności Polaków na Litwie.

Podczas spotkania omówiono wyniki ostatnich wyborów samorządowych na Litwie oraz

przedstawiono wyniki przedstawicieli polskiej społeczności, którzy startowali z różnych partii politycznych. Zdecydowano również o kierunkach działalności forum na najbliższe miesiące, w tym o planowanych spotkaniach z kierownictwami litewskich partii politycznych, a także o organizacji konferencji w Sejmie Republiki Litewskiej.

Forum Wileńskie będzie platformą dla dysku-

sji nt. interesów Polaków na Litwie, w tym m.in. praw Polaków na Litwie, mediów polskich na Litwie, szkolnictwa oraz działalności kulturalnej, akademickiej i politycznej.

Prezesem Forum Wileńskiego został dr hab. Jarosław Wołkonowski. Forum Wileńskie będzie regularnie informować o swoich postępach oraz planowanych działaniach. ■

Inf. wł.

1,2 proc. od podatku dochodowego dla „Kuriera Wileńskiego”

Apelujemy do Czytelników o przekazanie na redakcję „Kuriera Wileńskiego” tych 1,2 proc. od wpłaconego w 2022 r. do PIP podatku dochodowego. Płatnika podatku to nic nie kosztuje, a dla nas jest wydatną pomocą. Twoja pomoc, Czytelniku, będzie znacznym wsparciem naszych skromnych redakcyjnych sił.

Jak można wesprzeć „Kuriera Wileński”? Wystarczy do 2 maja br. złożyć elektronicznie wniosek FR0512. Możemy go przekazać za pośrednictwem EDS (Elektroninio deklaravimo sistema) po wejściu na stronę <https://deklaravimas.vmi.lt>, wybierając Deklaravimas > Pildyti formą. Wniosek złożony po 2 maja br. nie będzie rozpatrywany. Zostanie on także od-

rzucony, jeżeli w terminie przed 2 maja nie złożymy deklaracji podatkowej GPM311 za 2022 r. Dodatkowe informacje dotyczące składania deklaracji FR0512 można uzyskać na stronie www.vmi.lt lub telefonicznie pod nr tel. 1882.

Aby wypełnić wniosek FR0512 należy wpisać kod identyfikacyjny naszej redakcji (įmonės kodas 300073186) ■

Imieniny

18 kwietnia

Alicji, Apoloniusza, Barbary, Bogumiła, Bogusława, Eleuterii, Flawiusza, Gosława, Gościława, Ryszarda, Sabiny

19 kwietnia

Cieszyrada, Czesława, Dionizjusza, Dionizego, Emy, Irydiona, Jerzego, Konrada, Krescencji, Leona, Leontyna, Tymona, Sokratesa, Wierzyna, Wincentego, Włodzimira

Cytat dnia

„To są działania podjęte nie przeciwko komukolwiek, też trzeba jasno podkreślić, to nie są działania w kontrze do Ukrainy. Ukraina ma nasze wsparcie i zdajemy sobie sprawę, jak ważne jest, żeby wygrała wojnę. Ale to są działania, które każdy odpowiedzialny rząd musiałby podjąć, żeby chronić swoich producentów, swoich rolników i swój rynek” — powiedział w poniedziałek poseł PiS Radosław Fogiel, odnosząc się do wprowadzenia przez Polskę zakazu importu towarów spożywczych z Ukrainy.

Liczba dnia

20,4 proc. respondentów

zagłosowałyby na Gitanasą Nausėdę, gdyby wybory prezydenckie odbyły się w najbliższą niedzielę. W lutym takie osoby stanowiły 20,1 proc. ogółu mieszkańców.

Bieg „Tropem Wilczym”: Wyraz hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji

Antoni Radczenko

„Witamy wszystkich na 9. edycji Biegu »Tropem Wilczym« w Wilnie — powitał zebranych w deszczowy niedzielny poranek na Zakrecie prowadzący plenerową imprezę Łukasz Kamiński. W tym roku na biegu poświęconym żołnierzom wyklętym zebrała się rekordowa liczba uczestników.

9. edycja Biegu „Tropem Wilczym” odbyła się 16 kwietnia. Organizatorami imprezy były Ambasada RP w Wilnie, młodzież polska z Wileńszczyzny oraz stowarzyszenie „Sporto renginei”. „Mamy rekordową liczbę uczestników. Symbolicznie na 9. biegu jest 900 uczestników” — poinformował przed samym startem Łukasz Kamiński.

W biegu wzięli udział chargé d'affaires ambasady Rzeczypospolitej Polskiej, Andrzej Dudziński. „To ogromny zaszczyt i przyjemność, że ambasada może być partnerem tego projektu. To niezwykle ważne,

■ Odbyła się 9. edycja Biegu „Tropem Wilczym” w Wilnie

że możemy tu w Wilnie upamiętniać bohaterów polskich i litewskich, którzy nie bali się podjąć walki z sowieckim najeźdźcą. Bo przecież byli to nie tylko żołnierze niezłomni, ale podobną rolę

wzięli na siebie i odgrywali »bracia leśni« (nazwa antykomunistycznej partyzantki na Litwie — przyp. red.)” — przypomniał zebranych polski dyplomata.

5.>>

■ W tym roku na biegu poświęconym żołnierzom wyklętym zebrała się rekordowa liczba uczestników

4.>>

Na starcie głos zabrał również ataché obrony ambasady polskiej w Wilnie, pułkownik Sławomir Pawlikowski. „Wspólnie możemy symbolicznie uczcić żołnierzy wyklętych. Żołnierzy antykomunistycznego i niepodległościowego podziemia Polski. Nasza obecność dzisiaj, w tym miejscu, jest wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji” — podkreślił wojskowy, dodając, że uczestnicy biegu upamiętniają osoby, które są wzorem „postawy patriotycznej i obywatelskiej”.

Celem projektu, podkreślają organizatorzy, oprócz uczczenia żołnierzy podziemia antyfaszystowskiego, antykomunistycznego i antysowieckiego są m.in.: rozwijanie kontaktów z innymi miastami organizującym biegi, promocja Litwy i Wilna wśród obcokrajowców, promocja biegania i lekkiej atletyki na Litwie, promocja aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia.

W biegu wzięli udział przedstawiciele polskich szkół i instytucji na Litwie. Nauczyciel historii z Gimnazjum im. Jana Pawła II, Wiktor Łozowski, poinformował „Kurier Wileński”, że ich placówka bierze udział w imprezie od ośmiu lat. W tym roku zarejestrowało się 50 uczniów klas 1-4. — W tej imprezie widzimy element wychowawczy, wychowania patriotycznego i obywatelskiego. To ciąg naszej pracy, edukacji poza szkołą — komentuje pedagog.

Impreza rozpoczęła się o godz. 10.00 symbolicznym biegiem na 1 963 m. Liczba metrów nawiązuje do roku śmierci ostatniego żołnierza wyklętego Józefa Franczaka, ps. „Lalek”, który zginął walcząc podczas oblawy w Majdanie Kozic Górnych 21 października 1963 r. Odbyły się też biegi na dystansie 5,2 km i 10,5 km oraz półmaraton. W półmaratonie, w którym do pokonania było 21 km, wzięło udział ok. 100 osób. „Półmaraton pojawił się naturalnie, bo impreza z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością” — jak powiedział Evaldas Martinka, prezes stowarzyszenia „Sporto renginiai”.

Zwycięzcami biegu w kategorii 5,2 km zostali: Dymitry Dabrawolski, Žygimantas Juodeikis, Rokas Sakalauskas, Danielė Šatikaitė, Tatjana Sakalauskienė, Zuzana Liachovič.

Uczestnicy biegu upamiętniają osoby, które są wzorem „postawy patriotycznej i obywatelskiej”

W biegu na 10,5 km zwyciężyli: Andrius Šipkinas, Egidijus Juzonis, Simas Stasiukaitis, Lina Vasiljevienė, Ugnė Baltrušaitytė oraz Greta Briedytė.

W półmaratonie zwycięzcami zostali: Frank van Lieshout, Martynas Rašinskas, Vytautas Gražys, Monika Naskauskė, Lina Buinauskienė, Evelina Šalomskaitė.

Partnerem Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym” było Wojsko Litewskie, które zorganizowało prezentację broni.

Pierwsza edycja Biegu „Tropem Wilczym” w Polsce odbyła się w 2013 r. Na Litwę impreza przywędrowała dwa lata później. Pomysłodawcą

biegu była Fundacja Wolność i Demokracja. W pierwszym biegu w Polsce udział wzięło 50 uczestników, ale po siedmiu latach bieg odbył się już w ponad 300 miastach w Polsce i za granicą. Obecnie coroczne biegi ku pamięci Żołnierzy Wyklętych poza Polską organizowane są m.in. w Chicago, Londynie, Nowym Jorku i Wiedniu. Biegi były organizowane również w polskich misjach wojskowych znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej. Między innymi w minionych latach impreza odbyła się: w Afganistanie, Bośni i Hercegowinie, Iraku, Kosowie, na Łotwie oraz Republice Środkowoafrykańskiej. ■

Fot. Marian Paluszkiwicz

Impreza rozpoczęła się symbolicznym biegiem na 1 963 m

Inauguracyjne posiedzenia nowo wybranych rad samorządów

11 kwietnia rozpoczęły się pierwsze posiedzenia nowo wybranych rad 60 samorządów. Zgodnie z kodeksem wyborczym na pierwszym posiedzeniu rady samorządowej jej członkowie i mer składają ślubowanie i otrzymują zaświadczenia. Do obsadzenia jest 1 498 mandatów radnych i 60 stanowisk merów.

Nie wszędzie pierwsze posiedzenia odbywają się bez perypetii; w samorządzie rejonu wileńskiego wciąż brakuje porozumienia między merem a radą samorządu, gdzie większość stanowi partia AWPL-ZChR.

POSIEDZENIE SAMORZĄDU REJONU SOLECZNICKIEGO

12 kwietnia odbyło się pierwsze posiedzenie nowej Rady Samorządu Rejonu Solecznickiego. W samorządzie przysięgę złożyło 25 radnych nowej kadencji. Pracę na stanowisku mera będzie kontynuował dotychczasowy władca rejonu — Zdzisław Palewicz. Do Rady Samorządu Rejonu Solecznickiego oprócz AWPL-ZChR weszły jeszcze dwie partie. Jednego przedstawiciela mają socjaldemokraci i trzech Partia Pracy. Na wicemerów rejonu zostali wybrani Józef Rybak oraz jeden z najmłodszych radnych, Waldemar Śliżewski.

POSIEDZENIE SAMORZĄDU REJONU TROCKIEGO

14 kwietnia odbyło się inauguracyjne posiedzenie nowej Rady Samorządu Rejonu Trockiego. Ślubowanie złożyło 25 radnych i wybrany na drugą kadencję mer Andrius Šatevičius z Ruchu Liberalnego. W trockiej Radzie kadencji 2023–2027 Ruch Liberalny ma 10 mandatów, 6 radnych ma Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin, Partię Socjaldemokratyczną reprezentuje 5 radnych, po 2 radnych mają Związek Ojczyzny – Litewscy Chrześcijańscy Demokraci i Związek Chłopów i Zielonych.

NEGOCJACJE KOALICYJNE

W rejonie wileńskim nowo wybrani radni przysięgę złożą 21 kwietnia. Kadencję mera Rejonu Wileńskiego na lata 2023–2027 obejmie przedstawiciel Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej — Robert Duchniewicz. Chociaż przysięga niebawem, negocjacje koalicyjne jednak jeszcze się nie rozpoczęły. Większość w radzie samorządu stanowi partia AWPL-ZChR, która zdobyła 18 mandatów na możliwych 31. W imieniu Litewskiego Związku Socjaldemokratów zasiądzie 7 radnych, 6 miejsc przypada Koalicji Centroprawicowej (konserwatyści, Związek Liberalistów, Partia Wolności).

SOCJALDEMOKRACI ODRZUCILI PROPOZYCJĘ

Pierwsze posiedzenie nowej Rady Samorządu Miasta Wilna odbę-

dzie się 26 kwietnia. Wilnem rządzić będzie konserwatysta Valdas Benkuskas. Na specjalnym uroczystym posiedzeniu ślubowanie złoży 51 wybranych członków Rady Miasta oraz nowy mer stolicy.

Konserwatyści w marcowych wyborach samorządowych zdobyli 19 mandatów w 51-osobowej Radzie Miasta Wilna. Partia Wolności zdobyła dziewięć mandatów, socjaldemokraci cztery, AWPL-ZChR — siedem. Nowo wybrany mer Wilna, Valdas Benkuskas, rozmawiał również z wybranymi przedstawicielami Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej (LSDP) i proponował przyłączenie się do koalicji rządzącej. Socjaldemokraci odrzucili jednak propozycję i podobnie jak AWPL-ZChR będą pracowali w opozycji.

Opr. H. A.

TVP
WILNO

12 kwietnia odbyło się pierwsze posiedzenie nowej Rady Samorządu Rejonu Solecznickiego Fot. salcinikai.lt

Tragedia w pobliżu Mejszagoły – zginęło pięć osób

Justyna Giedrojć

W poniedziałek rano w rejonie wileńskim doszło do czołowego zderzenia ciężarówki i samochodu osobowego. Samochodem jechało pięć osób. 6-letnia dziewczynka, która jako jedyna przeżyła wypadek, zmarła w szpitalu.

W poniedziałek o godz. 7.16 na numer telefonu 112 do służb ratunkowych wpłynęło zgłoszenie o wypadku samochodowym przy ul. Jauniūnų w Mejszagołe.

— Ciężarówka zderzyła się z samochodem osobowym marki Audi. Według wstępnych danych samochód osobowy wyjechał na przeciwległy pas, w wyniku czego doszło do czołowego zderzenia. Na skutek tragicznego wypadku zginęło 5 osób, w tym 3 osoby nieletnie. Ofiary wypadku to: mężczyzna, kierowca audi urodzony w 1998 r., kobieta urodzona w 1980 r., 17-letni chłopak, 6-letnia dziewczynka, 8-letni chłopczyk. Dziewczynka, którą z miejsca wypadku w ciężkim stanie przewieziono do szpitala, zmarła na oddziale intensywnej terapii z powodu doznanych obrażeń — informuje „Kurier Wileński” Julia Samorokowska, rzeczniczka prasowa Głównego Komisarjatu Policji Okręgu Wileńskiego.

Funkcjonariuszka zaznacza, że zderzenie było tak mocne, że przewrócił się samochód ciężarowy a samochód osobowy był dosłownie zmiażdżony. Pasażerów audi pomogli wydostać funkcjonariusze straży pożarnej.

— Kierowca ciężarówki, urodzony w 1988 r. obywatel Litwy, był trzeźwy. Na skutek doznanych obrażeń został przewieziony do szpitala. Doznał obrażeń nogi, ale po okazaniu pomocy medycznej został wypuszczony do domu. Z jego słów wynika, że audi nieoczekiwanie wyjechało na przeciwległy pas — mówi Julia Samorokowska.

Policja na razie nie podaje szczegółów, ustala, czy ofiary wypadku były członkami jednej rodziny.

— Wiadomo, że byli to mieszkańcy okręgu wileńskiego. Być może należeli do jednej rodziny, ale nazwiska mają różne — wyjaśnia funkcjonariuszka.

Do wypadku doszło na równym odcinku drogi prowadzącej do Szyrwint, gdzie widoczność nie jest ograniczona zakrętami czy drzewami. Jezdnia tu oznaczona jest linią przerywaną, co oznacza, że wyprzedzanie na tym odcinku nie jest zakazane. ■

Do tragicznego wypadku doszło na równym odcinku drogi prowadzącej do Szyrwint Fot. [facebook.com/hybridreporter/videos](https://www.facebook.com/hybridreporter/videos)

Pożar polskiego skansenu w Borysławiu

W Borysławiu w obwodzie lwowskim spłonął dom — muzeum polskiego społecznika i regionalisty Sergiusza Sylantiewa, prezesa Regionalnego Towarzystwa Kultury Polskiej Borysławia.

Pożar skansenu „Karpacka Chata” wybuchł w nocy z soboty na niedzielę. Budynek został zbudowany w 1802 r. W czasie pożaru spłonęły pamiątki z czasów II Rzeczypospolitej, zbierane przez ponad 20 lat. Były to przedmioty użytku codziennego, reklamy przedwojennych polskich firm, przedmioty kultu religijnego, pamiątki z przedwojennych pieszych pielgrzymek do Kalwarii Pałacowskiej, odzież, rękodzieło, wiele elementów związanych z kulturą Lwowa i Zagłębia Naftowego. Przyczyna pożaru jest ustalana.

13 myśliwców MiG-29 już na Ukrainie

Wszystkie 13 myśliwców MiG-29 obiecanych Kijowowi zostało już przekazanych na Ukrainę, w poniedziałek, 17 kwietnia, poinformowało słowackie ministerstwo obrony. Cztery nadające się do lotu maszyny w marcu przetransportowali ukraińscy piloci. Pozostałe 9 maszyn przewieziono drogą lądową. Zgodnie z umową zawartą między Bratysławą a Kijowem trzy maszyny nie mają silników. Minister podkreślił, że dla słowackiego lotnictwa samoloty MiG-29 były już nieprzydatne.

PAP
Fot. Telegram

Film, który zostaje na dłużej – wileńska premiera filmu „Filip”

Ilona Lewandowska

Przed rozpoczęciem pokazu filmu do widzów zwrócił się jego dystrybutor na Litwie, Raimundas Bilinskas. Wyraził radość, że film „Filip” trafił do litewskich kin, gdyż, jak podkreślił, po obejrzeniu siedzi w jego głowie już pół roku. „Mam nadzieję, że film zapadnie również w wasze serca” – powiedział Bilinskas.

Monika Karasek, przedstawicielka koproducenta z ramienia Telewizji Polskiej S.A., zauważyła natomiast, że pokazywanie „Filipa” na Litwie jest ważne nie tylko dla nas, ale również dla samego autora powieści autobiograficznej, gdyż sam Leopold Tyrmand w czasie II wojny światowej przebywał dwa lata w Wilnie.

Z wideoprzesłaniem do wileńskiej publiczności zwrócili się reżyser produkcji Michał Kwieciński oraz aktorzy – odtwórca roli Filipa, Eryk Kulm oraz jego filmowy przyjaciel Pierre – francuski aktor Victor Meutelet.

Pierwowzorem scenariusza była powieść oparta na motywach biograficznych pt. „Filip” autorstwa Leopolda Tyrmanda, którego wojenne losy – jak podkreślono w czasie premiery – związane były również z Wilnem. Wileńskich epizodów życia autora powieści w filmie jednak nie zobaczymy. Tyrmand pochodzący z zasymilowanej żydowskiej rodziny wybuch wojny zastał w Warszawie. Do Wilna przedostał się po kilku tygodniach i szybko zdobył tu popularność. Zaprzyjaźnił się m.in. z Franciszkiem Walickim, synem właścicieli dworku w Tuskulanach, który podobnie jak on interesował się wówczas muzyką jazzową.

Po zajęciu miasta przez Armię Czerwoną Tyrmand zaczął pisać

do propagandowego dziennika „Prawda Komsomolska”, był redaktorem naczelnym „Prawdy Pionierskiej”. Jesienią 1940 r. włączył się w działalność konspiracyjnych grup niepodległościowych, za co kilka miesięcy później, razem ze swoimi kolegami, został aresztowany przez NKWD. Od wywózki do łagrów, w których mieli spędzić osiem lat, ocalił ich początek wojny niemiecko-sowieckiej. 22 czerwca 1941 r. udało się im uciec z rozbitego bombami transportu kolejowego i wrócić do Wilna, gdzie Tyrmand znany jako Żyd i współpracownik komunistycznej prasy nie mógł jednak pozostać. Właśnie wówczas zdobył fałszywe dokumenty, które pozwoliły mu uchodzić za obywatela Francji i zgłosił się dobrowolnie na roboty do Niemiec.

Film opowiada historię młodego Żyda, tytułowego Filipa, który po tym, jak w okupowanej Warszawie jego rodzinę zamordowali Niemcy, znalazł zatrudnienie w luksusowej restauracji hotelowej w III Rzeszy. Choć na pozór korzysta z życia ukrywając się, faktycznie realizuje w ten sposób swój własny plan zemsty, doświadcza lęku, niepewności i kolejnych dramatów wojny.

Film zdobył uznanie jury 47. Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni w 2022 r. Przyznano mu Srebrne Lwy oraz nagrodę za zdjęcia dla Michała Sobocińskiego i nagrodę za charakteryzację dla Dariusza Krysiaka.

Film „Filip” można oglądać w Wilnie i w Kownie od 15 kwietnia. W Wilnie pokazy odbywają się w kinach: „Apollo”, „Multikino”, „Forum Cinemas” i „Pasaka”, a w Kownie w kinach: „Cinamon”, „Romuva”, „Forum Cinemas”.

Film „Filip” można oglądać w Wilnie i w Kownie od 15 kwietnia. W Wilnie pokazy odbywają się w kinach: „Apollo”, „Multikino”, „Forum Cinemas” i „Pasaka”, a w Kownie w kinach: „Cinamon”, „Romuva”, „Forum Cinemas”.

12 kwietnia wieczorem w wileńskim Multikinie odbył się pokaz premierowy filmu „Filip” Fot. Ilona Lewandowska

Propozycja sprzedaży żywności dobrej nawet po upływie daty ważności

Honorata Adamowicz

Ministerstwo Gospodarki i Innowacji proponuje pójść za przykładem niektórych krajów Unii Europejskiej i pozwolić na sprzedaż przeterminowanych produktów spożywczych, które nie straciły jeszcze ani smaku, ani wyglądu i nadają się do spożycia.

Tymczasem w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Miglė Petronytė, rzeczniczka prasowa organizacji „Maisto bankas” wyraża wątpliwości, czy proponowane przez ministerstwo zmiany będą miały istotny wpływ na ograniczenie marnotrawstwa żywności, ponieważ te zmiany dotyczą żywności, która już teraz prawie nie jest wyrzucana.

ROZNIENI MARNUJE SIĘ 400 TYS. TON ŻYWNOCI

„Ministerstwo Gospodarki i Innowacji odpowiedzialne za formułowanie wewnętrznej polityki handlowej, stara się przyczynić do ograniczenia marnotrawstwa żywności w handlu detalicznym. Ilość odpadów żywnościowych wyrzucanych na Litwie sięga prawie 400 tys. ton rocznie, a nawet około jedna szósta tej ilości dotyczy handlu detalicznego. Zmiana ujednoliconego oznaczania datą ważności może mieć znaczący wpływ na zapobieganie marnotrawieniu żywności. Może to pomóc wykorzystać ponad 50 tys. ton żywności” — poinformowano „Kurier Wileński” w nadesłanym oświadczeniu z Ministerstwa Gospodarki i Innowacji.

W związku z tym resort przygotował zmiany w Kodeksie cywilnym, które mają zastosowanie do żywności oznaczonej jako „najlepiej spożyć przed...”, której termin przydatności do spożycia upłynął lub która została ponownie oznakowana, przepakowana lub przetworzona w inny sposób w celu przedłużenia jej przydatności do spożycia. Te zmiany legislacyjne nie miałyby zastosowania do suplementów diety i żywności przeznaczonej dla niemowląt i małych dzieci.

Przedsiębiorstwa detaliczne będą mogły sprzedawać dłużej, a konsumenci — kupować i konsumować przeterminowane, ale bezpieczne i wysokiej jakości produkty nie tylko dłużej, ale także taniej **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Kategoria takich towarów obejmuje mąkę, kasze, olej, cukier, konserwy i inne produkty, których jakość nie ulega pogorszeniu przez długi czas.

WYRAŹNE INFORMACJE NA OPAKOWANIU

Jak poinformowano „Kurier Wileński”, sprzedawcy będą mogli przedłużyć termin przydatności do spożycia tylko wtedy, gdy żywność zostanie zapakowana w oryginalne opakowanie producenta, nie uległo uszkodzeniu, a konsument otrzyma odpowiednią i wyraźną informację, że jest ona nadal wysokiej jakości oraz bezpieczna do spożycia. Na opakowaniu takiej żywności o przedłużonym okresie przydatności do spożycia konieczne będzie również wskazanie pierwotnego okresu przydatności do spożycia.

PRODUKTY PRZETERMINOWANE, ALE ZNACZNIE TANIEJ

Zatwierdzając projekt zmian legislacyjnych, będzie można zmniejszyć ilość marnowanej żywności. Przed-

siębiorstwa detaliczne będą mogły sprzedawać dłużej, a konsumenci — kupować i konsumować przeterminowane, ale bezpieczne i wysokiej jakości produkty nie tylko dłużej, ale także taniej.

W Europie duża liczba krajów rozwiniętych zezwala na sprzedaż żywności o przeterminowanym terminie przydatności do spożycia (Irlandia, Dania, Włochy, Wielka Brytania, Luksemburg, Norwegia, Holandia, Słowenia, Finlandia, Szwecja i Słowacja).

A MOŻE INNE SPOSOBY?

Miglė Petronytė zaznaczyła, że przede wszystkim należy szukać sposobów na to, jak zapobiec marnowaniu się produktów mlecznych, owoców, warzyw, mięsa i ryb.

— Straty owoców i warzyw w sklepach stanowią aż 68 proc. całej wyrzucanej żywności. Jeśli chodzi o żywność o długiej dacie ważności, to ona i tak nie jest prawie marnowana. Makarony, krupy, olej i inne produkty ludzie sami wykorzystują — zaznaczyła Petronytė. ■

Artur Żak: Ukraina wygrała wojnę o prąd

Rosyjskie ataki na infrastrukturę krytyczną nie spowodowały, że ludzie chcieli „zwrócić swoje bagnety” w stronę rządu ukraińskiego — zauważa w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Artur Żak, dziennikarz „Kuriera Galicyjskiego”.

Antoni Radczenko: Od kilku miesięcy widzimy, jak Rosjanie atakują infrastrukturę cywilną na Ukrainie. Jak minęła zima?

Artur Żak: W kilku zdaniach można określić minioną zimę jako trudną, ciemną i zimną. Zimą nie dlatego, że pogoda spowodowała te niskie temperatury, tylko ostrzały infrastruktury krytycznej. Rosjanie od początku pełnowymiarowej inwazji stosowali ostrzały infrastruktury krytycznej. Tym niemniej w październiku ubiegłego roku praktycznie wszystkie ostrzały raketowymi pociskami manewrującymi, czy też średniego i dalekiego zasięgu, były wymierzone stricte w infrastrukturę krytyczną, infrastrukturę energetyczną i ciepłą lub infrastrukturę powiązaną z dostarczaniem gazu. Dzisiaj jednak można śmiało stwierdzić, że tę wojnę o prąd Ukraina wygrała.

Rozumiem, że doświadczenia w tej kwestii Lwowa i wschodu kraju są różne...

Jak najbardziej. Ukraina jest na tyle dużym krajem, a ta wojna ma tyle różnych twarzy i wymiarów, że trudno jest porównać Lwów z południem lub wschodem Ukrainy. Rosjanom nie zależało na punktowym uderzeniu, tylko na całkowitym zniszczeniu infrastruktury krytycznej w całej Ukrainie. Tak, by całe państwo było pozbawione dostępu do prądu. Udało im się zrobić tylko raz, gdy na terenie całego kraju zapanował tzw. blackout. Jeśli chodzi o porównanie, to we Lwowie faktycznie były tylko takie sytuacje, gdy przez kilkanaście godzin nie było prądu na terenie całego miasta. Są miejscowości na wschodzie i południu Ukrainy, które nadal są po-

„Rosjanom udało się zrobić tylko raz, gdy na terenie całego kraju zapanował tzw. Blackout” — mówi Artur Żak **Fot. Facebook/Artur Żak**

zbawione prądu. Niemniej jednak ataki na infrastrukturę krytyczną spowodowały, że cały system ukraiński znalazł się w sytuacji patowej. Gdyby nie pomoc państw zachodnich, w postaci obrony przeciwlotniczej i wsparcia materialno-finansowego przy tych remontach, usuwaniach usterek, to sądzę, że Rosja byłaby w stanie osiągnąć swój sukces. Przez wiele miesięcy na terenie całej Ukrainy borykaliśmy się z awaryjnymi i planowanymi odcięciami prądu. Przez kilka miesięcy, nawet we Lwowie, czy Zakarpaciu, były strefy odcieć. Czyli mniej więcej przez cztery godziny mieliśmy prąd, a kolejne cztery nie mieliśmy. Mniej więcej doba dzieliła się na pół. Oczywiście nie licząc awaryjnych

odłączeń, bo czasami były dłuższe odłączenia. Na przykład ich system energetyczny ucierpiał bardziej niż na zachodniej Ukrainie, więc tam czasami nawet przez kilka dni nie było prądu w niektórych częściach obwodu odeskiego, czy też w mieście Odessa.

O ile dobrze rozumiem, notoryczne niszczenie infrastruktury krytycznej nie wpłynęło na nastroje społeczne?

Narracja rosyjska, zaczynając od Putina i kończąc na propagandystach, że ataki są robione w celu wywołania reakcji ze strony ludu Ukrainy – że tak patetycznie określe – który to zmarznięty, wyczerpany zwróci się w stronę rządu z żądaniami lub nawet z rewoltą.

10.>>

Tak to było ogłaszane przez noblisy rosyjskich i propagandystów. Jeśli chodzi o wpływ militarny, to takie działania nie mają żadnego wpływu na działania armii ukraińskiej. Wojsko, w większości przypadków, jest samodzielne i niezależne energetycznie. Natomiast na samych żołnierzach działało to zupełnie odwrotnie, bo jeżeli wojskowy siedząc na froncie ma świadomość, że jego bliscy też cierpią, to powoduje tylko zwiększenie determinacji. Rosyjskie ataki na infrastrukturę krytyczną nie spowodowały, że ludzie chcieli „zwrócić swoje bagnety” w stronę rządu ukraińskiego.

Od kilku miesięcy mówi się o ukraińskiej kontrofensywie. Co o tym mówi się w samej Ukrainie?

Nie będę zbytnio odkrywcy, bo tych tez, dat i zasad w Internecie i przestrzeni informacyjnej jest bardzo wiele. Każdy próbuje ustalić, kiedy miałyby dojść do kontrofensywy. Rozmawiając z dziennikarzami, czy bardziej z wojskowymi i ekspertami wojskowymi, to pada kilka warunków tej kontrofensywy. Przede wszystkim muszą być odpowiednie warunki pogodowe. Nie jest dla nikogo ta-

jemnicą, że nadal na wojnie teren zdobywa się przy pomocy piechoty, która ma wsparcie jednostek pancernych i zmechanizowanych. Jeżeli gleba nie pozwala na poruszanie się tym jednostkom, to piechota nie jest w stanie dokonywać żadnych działań ofensywnych. Więc nadal czekamy, jak ziemia wyschnie. To jest jeden warunek. Drugi warunek to broń. Prezydent Wołodymyr Zelenski, jak i inni przedstawiciele rządu ukraińskiego, cały czas zaznacza, że na dany moment broni jest zbyt mało, aby dokonać skutecznej kontrofensywy. Trzecia rzecz polega na tym, że trzeba zaplanować kontrofensywę w taki sposób, żeby była najbardziej dotkliwa dla armii rosyjskiej i państwa rosyjskiego. Wielu ekspertów mówi, że w tym roku Ukraina nie tylko powinna, lecz po prostu musi dokonać takiej kontrofensywy. Niestety wielu ekspertów sądzi, że to jest rok, w którym Rosja musi ponownie uderzyć, żeby nadal skutecznie prowadzić tzw. specjalną operację wojskową, chociaż wszyscy dobrze wiemy, że to jest pełnowymiarowa wojna.

Rozmawiał Antoni Radczenko

Podczas szczytu NATO – zakaz lotów nad Wilnem

W dniach 11-12 lipca podczas szczytu NATO na Litwie w przestrzeni powietrznej w promieniu 30 km od hali wystawienniczej „Litexpo” zostanie wprowadzony zakaz lotów. Ruch lotniczy w Wilnie będzie ograniczony od 11 lipca godz. 12.00 do 12 lipca godz. 14.00.

Z powodu tego 26-godzinnego ograniczenia odwołanych zostanie ponad 100 lotów z Wilna. Linie lotnicze zawnioszą poinformują pasażerów o planowanym odwołaniu lotu.

Ze względu na większy niż zwykle ruch lotniczy i obciążenie lotnisk w Wilnie i Kownie możliwe są również zakłócenia i opóźnienia w ruchu lotniczym. Ponadto w dniach 7-13 lipca nad terytorium Litwy zostanie wprowadzonych więcej ograniczeń w ruchu lotniczym, będzie też obowiązywał zakaz lotów małych samolotów, balonów i dronów.

Prace remontowe przy alei Savanorių

Do 21 kwietnia wykonane zostaną roboty, związane z asfaltowaniem i oznakowaniem na odcinku alei Savanorių od ulicy Naujosios Rionvonių do końca rozpoczętej w ub. r. strefy robót w kierunku Kowna. Drogowcy będą pracowali na tym odcinku nocami od 18 kwietnia. Jeszcze w tym roku będzie remontowany odcinek al. Savanorių od ul. Račių do ronda Dobrej Rady.

Minioną zimę na Ukrainie można określić jako trudną, ciemną i zimną
Fot. EPA-ELTA

L24.lt
Fot. ltou.lt

Księgowi krytycznie o reformie podatków dla samozatrudnionych

Po reformie samozatrudnieni, którzy zarabiają mniej niż miesięczne minimum (MMA), zapłacą więcej, choć ministerstwo finansów twierdzi, że obciążenia podatkowe mieszkańców o najniższych dochodach nie wzrosną.

Aleksander Borowik

Takie jest stanowisko Litewskiego Stowarzyszenia Księgowych i Audytorów (LBAA) w przesłanym nam komunikacie.

MINISTER NIE MÓWI CAŁEJ PRAWDY?

Minister finansów Gintarė Skaistė, przedstawiając planowaną reformę podatkową, powiedziała, że w wyniku zmian sytuacja 75 proc. samozatrudnionych, pracujących na tzw. patentach, zasadniczo się nie zmieni.

— Tak, może tym, którzy zarabiają mniej, podatki wrosną mniej procentowo, ale wzrosną nawet tym, którzy zarabiają mniej niż minimum miesięcznie, czyli poniżej granicy ubóstwa — mówi prezes LBAA Daiva Čibirienė.

LBAA, które przeprowadziło szczegółowe wyliczenia, twierdzi, że minister się myli lub nie mówi całej prawdy. Według ich obliczeń nawet zarabiający 5 000 euro rocznie będą płacić znacznie wyższe podatki. Obciążenie podatkowe wzrosłoby również dla tych mieszkańców, którzy faktycznie zarabiają minimalną miesięczną pensję ustaloną przez państwo, ale prowadzą działalność na własny rachunek.

PROJEKT MINISTERSTWA

Ministerstwo finansów proponuje od 2025 r. podwyższyć górną granicę stawki podatkowej (GPM) z 15 do 17 proc. oraz obniżyć dolną granicę, od której stosuje się ulgę podatkową z 20 do 15 tys. euro dochodów rocznych. Następnie w 2026 r. proponuje się kolejne zwiększenie GPM z 17 do 20 proc. oraz obniżenie dolnej granicy nieopodatkowania z 15 do 10 tys. euro.

■ Daiva Čibirienė Fot. LBAA

„Obecnie podstawa opodatkowania jest różna dla różnych czynności, od 50 proc. do 100 proc., dlatego proponuje się ujednoczyć i zastosować stawkę 90 proc.” — powiedziała minister finansów Gintarė Skaistė.

RETORYCZNE PYTANIE

LBAA wyliczyło, że proponowane zmiany oznaczają, że osoby zarabiające na samozatrudnieniu 5 tys. euro rocznie w 2026 r. zapłacą 128 euro więcej podatków niż obecnie.

Księgowi stowarzyszenia zadają minister finansów retoryczne pytanie: „Czy sprawiedliwe jest podwyższanie podatków dla tak nisko dochodowej działalności indywidualnej, skoro już teraz jej opodatkowanie jest wyższe niż w stosunku do pracy najemnej?”

INDYWIDUALNA PRACA PRZESTANIE SIĘ OPLACAĆ?

LBAA stwierdza, że jeśli wszystkie propozycje ministerstwa finansów zostaną zatwierdzone, to od 2026 r. bardziej się opłaca pracować za minimalną miesięczną pensję u najemcy, niż pracując indywidualnie uzyskiwać takie same dochody.

13.>>

■ Opodatkowanie działalności indywidualnej już teraz jest procentowo wyższe w stosunku do pracy najemnej Fot. Dainius Labutis, ELTA

12.>>

Stowarzyszenie zwraca też uwagę, że w 2026 r. podatek od działalności gospodarczej wzrośnie o ponad 100 euro nawet tym zatrudnionym, których dochody są poniżej granicy ubóstwa — 417 euro miesięcznie.

MAŁA SPÓŁKA LEPSZA DLA ZARABIAJĄCYCH WIĘCEJ

Po planowanej reformie mieszkańcom o wyższych dochodach korzystniej będzie założyć małą spółkę (Mažoji bendrija — MB) niż dalej angażować w indywidualną działalność.

Z wyliczeń stowarzyszenia wynika, że obecnie podatki od działalności indywidualnej są niższe niż w MB, jeśli roczny dochód nie przekracza 100 tys. euro. Po reformie poprzeczka ta spadnie do 30 tys. euro. LBAA w obliczeniach wykorzystało przy-

Wyrównanie można osiągnąć w inny sposób

Žygimantas Mauricas, ekonomista banku Luminor, twierdzi, że ministerstwo finansów, chcąc ujednoczyć opodatkowanie poszczególnych czynności i stosunków pracy, mogło pójść inną drogą i zamiast zwiększać podatki dla osób prowadzących działalność na własny rachunek, mogło obniżyć opodatkowanie stosunków pracy.

„Jeśli chcemy ujednoczyć taryfy, musimy najpierw ujednoczyć kwoty dochodów wolnych od podatku i limity SoDry. Tak, aby każdy wiedział, że jego pierwsze 5-6 tys. euro są wolne od podatku, wówczas do kwoty X opodatkowana jest ta stawka, a od X inna stawka. I to wszystko, wystarczająco dwie taryfy” — przekonuje ekonomista.

kład rocznego dochodu w wysokości 120 tys. euro.

Obecnie osoba uzyskująca taki dochód z indywidualnej działalności płaci rocznie 21 501 euro różnych podatków, czyli 21,83 proc. wszystkich swoich dochodów. Po reformie udział podatków w dochodzie wzrósłby do 44,89 proc. i wyniesie 37 180 euro.

Wówczas, w przypadku założenia spółki MB, dziś za taki dochód trzeba zapłacić 25,48 proc., czyli 24 365 euro, a po reformie kwota wzrosłaby tylko do 25 440 euro, czyli do 26,9 proc. ■

TVP
WILNO

Coraz więcej litewskich klientów z kartą zniżek polskiej Biedronki

Ciesząca się coraz większą popularnością wśród mieszkańców Litwy polska sieć sklepów Biedronka, tak jak większość litewskich sieci handlowych, ma swój program lojalnościowy „Moja Biedronka”.

W komunikacie prasowym Biedronka informuje, że z jej karty stałego klienta najaktywniej korzystają Czesi, „Ukraińcy i Litwini dzielnie ich gonią, natomiast Niemcy i Słowacy na razie są tuż poza podium”.

„Program lojalnościowy „Moja Biedronka” ma już ponad 11,8 miliona aktywnych użytkowników, a kolejni klienci dołączają, by korzystać z promocji. Od roku mogą z nich korzystać również użytkownicy zagranicznych numerów telefonów z sąsiednich krajów” — napisano w komunikacie.

Analitycy sieci sklepów Biedronka sprawdzili, jak wyglądają preferencje zakupowe przedstawicieli poszczególnych krajów, w tym Litwy.

„Litwini stawiają na proste i sprawdzone rozwiązania: np. żeberka BBQ wolno gotowane, piwa

oraz alkohole wysokoprocentowe” — wskazali.

Z kolei Ukraińcy doceniają pieluchy Dada, polskie masła, śmietany i mleko, często wybierają wędliny oraz świeże mięso wieprzowe.

Czesi gustują w śledziu i makreli wędzonej, podobnie jak Ukraińcy kupują pieluchy Dada oraz sery pleśniowe typu Camembert.

Wśród zagranicznych numerów przypisanych do kart „Moja Biedronka” najwięcej z nich jest czeskich (41 proc.), ukraińskich (25 proc.) i litewskich (18 proc.).

Jak już pisaliśmy, w drugim kwartale ub. roku mieszkańcy naszego kraju wydali w Polsce 366,9 mln zł, czyli 76,28 mln euro. ■

Opr. A. B.

Mieszkańcy Litwy najchętniej kupują żeberka do grilla, piwo oraz alkohole wysokoprocentowe Fot. Youtube.com

Warszawsko-wileńskie kolokwium o Bronisławie, zapomnianym bracie Marszałka

O przyjeździe do Wilna prof. Kazuhiko Sawady oraz roli mniej znanego z braci Piłsudskich Bronisława w życiu współczesnej Litwy — z dr. Andrzejem Puksztą, politologiem Uniwersytetu Witolda Wielkiego i kierownikiem Stacja Wileńska Studiów Europy Wschodniej rozmawia Ilona Lewandowska.

Ilona Lewandowska: Już za tydzień, 25 kwietnia w Pałacu Wielkich Książąt Litewskich, wygłosi wykład prof. Kazuhiko Sawada, jeden z czołowych badaczy życia i działalności Bronisława Piłsudskiego. Jak udało się doprowadzić do jego przyjazdu do Wilna?

Andrzej Pukszo: To zasługa w głównej mierze Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. W 2021 r. minęło 120 lat po rozpoczęciu ostatniej wielkiej podróży badawczej Bronisława Piłsudskiego na Sachalin oraz Hokkaido. W związku z tą rocznicą muzeum wydało polskie tłumaczenie książki prof. Kazuhiko Sawady „Opowieść o Bronisławie Piłsudskim. Polak nazwany Królem Ajnów”, która ukazała się w Japonii w 2019 r. To bardzo interesująca pozycja, prof. Kazuhiko Sawada blisko cztery dziesięciolecia gromadzi materiały o dokonaniach Bronisława Piłsudskiego. Książka, w tłumaczeniu Barbary Słomki, została laureatką XXIX Nagrody Przeglądu Wschodniego, przyznawanej w kilku kategoriach przez jury przy Studium Europy Wschodniej UW. Niestety, ze względu na pandemię, profesor nie mógł uczestniczyć w prezentacji książki w Warszawie, nie było również dotąd okazji do wręczenia nagrody. Zapraszaliśmy profesora już w ubiegłym roku, ale Japończycy do kwestii pandemii podeszli bardzo poważnie i po prostu rezygnowali z zagranicznych wyjazdów. Dopiero teraz profesor odwiedzi Polskę i Litwę, gdzie na zaproszenie organizatorów Colloquiów Warszawsko-Wiedeńskich przedstawi temat „Bronisław Piłsudski i Japonia”. Wydarzenie w Wilnie odbędzie się dzięki pomocy Ambasady RP i Instytutu Polskiego w Wilnie.

„Z perspektywy litewskiej ważne, że jest to jedna z niewielu postaci, które łączą Litwę i Japonię” — mówi o Bronisławie Piłsudskim Andrzej Pukszo **Fot. M.P.**

Czy na Litwie jest zainteresowanie postacią Bronisława Piłsudskiego, czy pozostaje on całkowicie w cieniu brata?

Powiedziałbym, że w także w Polsce jest to chyba jeszcze postać dopiero odkrywana. Oczywiście na Litwie jest jeszcze mniej znana, aczkolwiek jeśli, zwłaszcza jeśli mówimy o prasie polskojęzycznej, chciałbym jednak wielki ukłon zrobić w stronę Alwidy Bajor, która od początku lat 90. bardzo konsekwentnie, w różnych pismach — „Magazynie Wileńskim”, „Kurierze Wileńskim”, „Naszej Gazecie” — bardzo dużo pisała o Bronisławie Piłsudskim. Ta postać jest przywołana także w jej książce „Piorun, Jezioro Czerwone”, którą wydało w 1995 r. Wydawnictwo Polskie w Wilnie. Jeśli chodzi o litewskich odbiorców, to jest to nieco złożona rzeczywistość. Z jednej strony wszystko, co wiązało się z nazwiskiem Piłsudski, przez wiele lat odstraszało. Teraz nazwisko to straszy nieco mniej i wydaje się, że to właśnie Bronisław Piłsudski ma szansę zaistnieć jako taki, powiedzmy „lepszy” z braci. Zaczniemy od tego, że jest on autorem

artykułu naukowego, który poświęcił litewskim krzyżom, przyjaźnił też się z różnymi środowiskami litewskimi. Efektem tej przyjaźni stał się portret namalowany w 1912 roku w Zakopanym przez litewskiego malarza Adomasa Varnasa, na którym Bronisław Piłsudski jest w stroju ajnuskim. Ten portret, który na stałe jest w zbiorach Muzeum Tatrzańskiego, był już prezentowany w Wilnie w 2017 r. Wystawa, którą organizował Instytut Polski w Winie, rozpoczynała oficjalnie cykl wydarzeń poświęconych obchodom 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości i równocześnie była wielkim wejściem Bronisława Piłsudskiego na Litwę.

Co Bronisław Piłsudski ma do zaoferowania dzisiejszej Litwie i dla czego warto o nim przypomnieć?

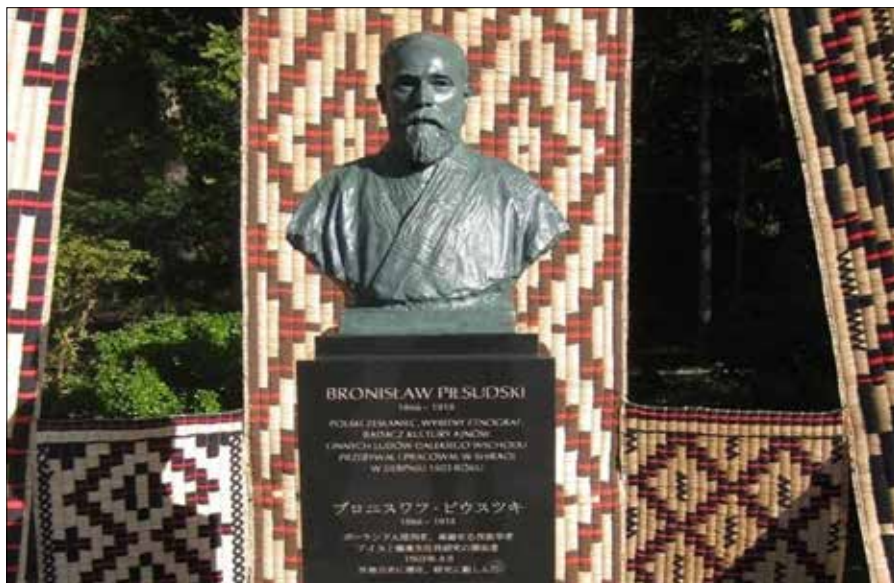
Na pewno to jest postać światowa. Z perspektywy litewskiej ważne jest również to, że jest to jedna z niewielu postaci, które łączą Litwę i Japonię. Kontakty między tymi państwami się rozwijają, więc tego rodzaju jednostki warto szczególnie eksponować.

14.>>

Dziś w tych litewsko-japońskich kontaktach dominuje na pewno Chiune Sugihara, konsul japoński, który ratował w czasie wojny Żydów. Bronisław Piłsudski mógłby na pewno być również taką postacią – symbolem. Cieszę się, że pojawia się on w litewskiej przestrzeni informacyjnej. Gdy niedawno obchodzona była 100. rocznica nawiązania stosunków dyplomatycznych między Litwą i Japonią, Linas Didvalis, mój były student, który teraz kieruje Centrum Azji Wschodniej w Kownie, przygotował stronę internetową o związkach między Litwą i Japonią, na której m.in. jest też umieszczony Bronisław Piłsudski jako przedstawiciel środowiska litewskiego.

Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku bez wątpienia wiele łączy z Wileńszczyzną. Czy są jakieś plany rozwijania współpracy na przyszłość?

O konkretnych planach nie wiem, ale myślę, że można mieć nadzieję na rozwój współpracy. Spotkanie w Wilnie poprowadzi dr Jadwiga Rodowicz-Czechowska, wicedyrektor Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku, była ambasador Rzeczypospolitej Polskiej w Tokio, znana japonistka, teatrolożka i reżyserka, m. in. popularyzatorka „Dziadów” Adama Mickiewicza na deskach teatrów japońskich. Mam

■ Pomnik Bronisława Piłsudskiego w Shiraoi Fot. tokio.msz.gov.pl

nadzieję, że jej obecność w Pałacu Wielkich Książąt Litewskich będzie okazją do nawiązania nowych kontaktów i rozwoju współpracy, która na pewno może być cenna. Warto natomiast zauważyć, że wydana przez Muzeum książka prof. Kazuhiko Sawady nie jest jedyną pozycją, która w ostatnim czasie została poświęcona Bronisławowi Piłsudskiemu. Instytut Polonika wydał książkę „Bronisław Piłsudski. Dziennik 1882–1885”. Jest to opracowanie i edycja krytyczna dr hab. Jolanty Żyndul dziennika, którego oryginał przechowywany jest w Bibliotece Litewskiej Akademii Nauk

im. Wróblewskich w Wilnie. Mam nadzieję, że uda nam się doprowadzić do prezentacji tej książki w Wilnie jesienią tego roku.

Wykład prof. Sawady odbędzie się w Litewskim Muzeum Narodowym – Pałacu Władców Wielkiego Księstwa Litewskiego, 25 kwietnia, o godz. 18.00. Językiem spotkania będzie angielski, z tłumaczeniem symultanicznym na język litewski. Wstęp jest wolny.

Ilona Lewandowska

TVP
WILNO

**Wykład prof. Kazuhiko Sawady (Japonia)
o Bronisławie Piłsudskim**

25 kwietnia 2023 r.
Pałac Władców
Godz. 18:00

YALDOVŲ RŪMŲ MUZIEJUS
STUDIUM EUROPY WSCHODNIEJ
UNIWERSYTET WARSZAWSKI
Lietuvos Respublikos ambasada
Vilniuje
VYTAUTO DIDŽIOJI UNIVERSITETAS
Włocławek
Wrocławski Uniwersytet

Tadeusz Rejtan, poseł, który fatalnego veto użył na ocalenie czci ojczyzny

Anna Pieszko

Poseł nowogródzki Tadeusz Rejtan (Reytan) został uwieczniony w świadomości narodowej przez Jana Matejkę. W słynnym rozpaczliwym geście protestu przeciwko rozbiorowi ojczyzny rozdarł koszulę przed posłami sejmu 1773 r. i padł na progu, zasłaniając im wyjście z sali. 21 kwietnia mija 250. rocznica jego dramatycznego veto.

„Są postacie w historii, które się w pamięci i wyobraźni ludzkiej połączyły z głośnymi, smutnej lub chwalebnej treści wypadkami, że pozostawiają w cieniu poza sobą wszystkich innych w owych wypadkach działaczy. Taką postacią, na tle ponurem dziejów pierwszego rozbioru, jest Tadeusz Rejtan. Nie ma serca polskiego, dla którego ta postać drogą by nie była; z świata historii przeszła ona w dziedzinę legendy, tradycji, w złotą księgę przykładów patriotyzmu i cnoty narodowej” — pisał w 1872 r. Józef Szujski, polski historyk XIX w., w swej publikacji „Tadeusz Rejtan na Sejmie 1773 r.”.

5 sierpnia 1772 r. w Petersburgu zostały podpisane traktaty dotyczące I rozbioru Rzeczypospolitej. Na początku 1773 r. król i Senat rozesłali wszystkim rządów Europę noty wyrażające sprzeciw wobec pogwałcenia praw Rzeczypospolitej z prośbą o interwencję. 30 września 1773 r. traktaty rozbiorowe ratyfikował Sejm Rozbiorowy zwołany w Warszawie przez zaborców (przy proteście trzech posłów: Tadeusza Rejtana, Samuela Korsaka i Stanisława Bohuszewicza).

Rejtan zachował się zgodnie z instrukcją, jaką otrzymał wraz z jego wyborem na posła na sejmiku, który odbył się wcześniej w Nowogródku. Instrukcja ta brzmiała: „bronić całości Polski z narażeniem życia i mienia”. Na pierwszej sesji sejmu rozbiorowego sprzeciwiał się zawiązaniu konfederacji pod

Tadeusz Rejtan (1742–1780), poseł nowogródzki na sejm 1773 r.

przywództwem Adama Ponińskiego, która chciała umożliwić dokonanie I rozbioru Polski. Jego słynne liberum veto jest jednym z ostatnich pozytywnych przykładów wykorzystania tego prawa.

— Tadeusz Rejtan to był poseł na Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów od ziemi nowogródzkiej Wielkiego Księstwa Litewskiego. Po pierwszym rozbiorze Rzeczypospolitej dokonany przez Prusy,

Rosję i Austrię, w 1773 r. posłowie zostali zmuszeni do ratyfikacji aktu rozbioru. Podczas sesji sejmu rozbiorowego traktat rozbiorowy został zatwierdzony, ale aby stał się ważny, sygnatariusze musieli opuścić salę obrad. Wtedy dopiero ustawa nabierała mocy prawnej. Tadeusz Rejtan, na znak protestu, padł na ziemię w drzwiach i zablokował własnym ciałem wyjście z sali. Wołał, by posłowie nie oddawali ojczyzny na zgubę, ponieważ potomni nie wybaczą tego. Niemniej jednak, posłowie nie posłuchali jego apelu i ruszyli do wyjścia, przechodząc przez leżącego Rejtana — mówi Wiktor Łozowski, nauczyciel historii z Gimnazjum im. św. Jana Pawła II w Wilnie.

Opór Rejtana poparli tylko Korsak i Bohuszewicz, zostając w środku. Po 36 godzinach przebywania bez jedzenia Rejtan wyczerpany fizycznie i nerwowo opuścił salę sejmową. Uzyskał na piśmie gwarancję od posłów mocarstw rozbiorczych, że nie będzie podlegać represjom.

— Powolny upadek Rzeczypospolitej zaczął się już za czasów saskich.

17.>>

Dwór Rejtanów w Hruszówce, obraz Napoleona Ordy

16.>>

Przypomnijmy sobie tzw. „sejm niemy”, gdy Polacy zostali zmuszeni do przyjęcia ustawy o drastycznym zmniejszeniu liczebności wojska Rzeczypospolitej do zaledwie 24 tys. żołnierzy: 18 tys. dla Korony i 6 tys. dla Wielkiego Księstwa Litewskiego. W tym samym czasie państwa sąsiednie, w tym Rosja, posiadały po 200-300 tys. żołnierzy. Zmniejszenie liczebności wojska miało na celu ułatwienie kontroli nad Rzeczpospolitą. Później, w 1732 r., „trzy czarne orły” – Rosja, Prusy i Austria – podpisały układ, w którym uzgodniły działania dotyczące utrzymywania anarchii szlacheckiej w Rzeczypospolitej oraz koordynację działań w kwestii elekcji królów w kraju. Ciemne czasy saskie, sprzedajność posłów, wojny, a przede wszystkim anarchia szlachecka krok po kroku doprowadziły do upadku Rzeczypospolitej. Zwłaszcza szlachta, która stanowiła tylko 10 proc. populacji i decydowała o losach państwa, traktując pozostałych 90 proc. mieszkańców jako tłum, prowadziła do wewnętrznych sporów i ostatecznie do rozbiorów – podkreśla historyk.

— Tadeusz Rejtan jest symbolem oporu i niezgody na nieprawość, które działały się w Rzeczypospolitej, oraz na nieład i nierząd. Polacy często powtarzali, że „Rzeczpospolita nierządem stoi” i że nikomu nie zagraża, ponieważ jest słaba. Desperacki akt rozpacz Rejtana miał miejsce w okolicznościach, kiedy wszystko było już przesądzone. Faktycznie, podpisał sobie wyrok. Ale nie upokorzył się. Po sejmie rozbiorowym powrócił do domu na Litwę. W różnych źródłach historycznych podaje się wersję, jakoby popadł w obłęd. Podobno zobaczył przez okno nadjeżdżających kozaków carskich. Zrozumiał, że jadą po niego i odebrał sobie życie – komentuje Wiktor Łozowski.

Protest Tadeusza Rejtana utrwalił na swym płótnie Jan Matejko. Wielkoformatowe dzieło malarza „Rejtan — Upadek Polski” przedstawiające posła na Sejmie Rozbiorowym w 1773 r. stanowiło też syntezę epoki. Obraz jest alegorią upadku Rzeczypospolitej.

■ „Rejtan. Upadek Polski”, fragment obrazu Jana Matejki z 1866 roku

Artysta przedstawił scenę rozgrywającą się podczas sejmku warszawskiego 21 kwietnia 1773 r. Tytułowy Rejtan to postać z prawej strony obrazu. Usiłuje zatrzymać na sali posłów, którzy po ogłoszeniu zawieszenia sesji udawali się do wyjścia. Leżący na progu Rejtan dramatycznym gestem rozdiera szatę, odsłaniając nagą pierś. Mężczyzna ma na sobie kontusz przewiązany ozdobnym pasem. Wizerunek tradycyjnego szlachcica dopełnia podgolona głowa i sumiaste wąsy, a także leżąca obok karabela. Religijność Rejtana podkreśla szkaplerz zwieszający się z jego nagiej szyi.

Pozostałą część obrazu wypełniają stłoczone postaci.

Szczególnie nieprzychylnie Matejko odmalował Ponińskiego, który w 1773 roku przewodniczył zawiązaniu konfederacji: „czerwony mundur, na którym błyszczą orderki moskiewskie, czyni go podobniejszym do kata, niż do marszałka“. Do jego stóp toczy się złota moneta, która wypadła z leżącej na posadzi sakiewki. To czytelny symbol przekupstwa, Poniński był bowiem opłacany przez ambasadę rosyjską.

Gotowy obraz został po raz pierwszy wystawiony w Krakowie pod koniec 1866 r. Natychmiast przykuł uwagę opinii publicznej,

ale obudził w Polakach bardzo mieszane uczucia. Nie wszystkim podobała się koncepcja Matejki, zgodnie z którą chciał równocześnie namalować konkretną scenę historyczną oraz alegorię schyłku Rzeczypospolitej. Zamierzenie to widać nawet w dwuczłonowym tytule dzieła: „Rejtan — Upadek Polski”. By zawrzeć w dziele szerszy historiozoficzny komentarz, artysta musiał zrezygnować z wierności faktom i zestawić postaci, które nie mogły się wówczas spotkać.

Kolejne kontrowersje wzbudził wybór mało chlubnego momentu z dziejów Rzeczypospolitej. Zarzucano Matejce rozdrapywanie narodowych ran, a nawet działanie niezgodne z polskim interesem politycznym — w końcu obraz nie potępiał czynu zaborców, a cynizm, bezmyślność i zdradę samych Polaków.

Tadeusz Rejtan stał się symbolem liberum veto — zasady głoszącej, że każdy szlachcic może zerwać sejm swym sprzeciwem. O ile we wcześniejszych czasach liberum veto nie miało chlubnej historii, o tyle w przypadku sprzeciwu Rejtana stało się symbolem patriotyzmu i walki o niepodległą Polskę. Według określenia Józefa Szujskiego, był to „poseł, który fatalnego veto użył na ocalenie czci ojczyzny”. ■

Fot. domena publiczna

18 kwietnia na całym świecie obchodzone jest „Święto zabytków”

Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków został ustanowiony w 1983 roku przez Międzynarodową Radę Ochrony Zabytków (ICOMOS), która doradza UNESCO, m.in. w sprawie wpisu obiektów na Listę światowego dziedzictwa.

Justyna Giedrojć

Na Litwie dzień ten jest obchodzony od 1997 r. Celem obchodów jest m.in. prezentowanie spuścizny kulturowej kraju. Jest to także święto zawodowe specjalistów dbających o zabytki, jak też pasjonatów dziedzictwa kulturowego. Główny temat tegorocznych obchodów to dziedzictwo i klimat. Chodzi przede wszystkim o to, jaki wpływ na zabytki kulturowe mają zmiany klimatyczne.

ZMIANY KLIMATU I ŚRODOWISKO

— Zmiany klimatu zagrażają wielu obszarom na całym świecie, w tym również dziedzictwu kulturowemu. Dlatego też ICOMOS w ramach tegorocznych obchodów święta zainicjowała dyskusję poświęconą tej tematyce.

W Kłajpedzie odbędzie się konferencja, w której udział wezmą krajowi specjaliści ds. ochrony zabytków. Podczas spotkania zostaną określone najpoważniejsze zagrożenia związane ze zmianą klimatu, opracowane strategie, aby im zapobiec. Zabytki, które stanowią tożsamość naszego kraju, należy chronić poprzez łagodzenie skutków zmieniającego się klimatu — mówi w rozmowie z „Kuriere Wileńskim” Jūratė Mičiulienė, rzeczniczka prasowa Departamentu Ochrony Zabytków przy Ministerstwie Kultury RL.

NIEPRZYPADKOWO WYBRANO KŁAJPEDE

— Głównym akcentem podczas konferencji będzie wpływ zmian klimatu na zabytki Małej Litwy, przede wszystkim Kraju Kłajpedzkiego. Nieprzypadkowo wybra-

Drewniany dom w stylu „zakopiańskim” przy ul. M. K. Paca w Wilnie zbudowano na początku ubiegłego wieku **Fot. Marian Paluszkiewicz**

ny został właśnie ten region. W tym roku obchodziliśmy setną rocznicę przyłączenia Kłajpedy do Litwy. Jest to wyjątkowy region naszego kraju.

Szczególnie widoczne są kontrasty między stanem zabytków Małej Litwy po stronie litewskiej i tymi, które znalazły się na terytorium obwodu kaliningradzkiego. Różnice są bardzo wyraźne, wręcz przerażające. Spuścizna Małej Litwy jest tym cenniejsza dla nas. Cieszymy się, że coraz więcej obiektów tego regionu trafia na krajową listę zabytków kulturowych — zaznacza rozmówczyni.

W 2021 r. za obiekt dziedzictwa kulturowego uznano kompleks budynków pocztowych w Kłajpedzie oraz posiadłość we wsi Bitėnai, gdzie w połowie XIX w. urodził się Martynas Jankus, publicysta, dru-

karz, jeden z wydawców „Aušry”. Wiele innych obiektów poddano restauracji i przywrócono im dawny blask.

BUDYNEK POCZTY

Kompleks budynków pocztowych w Kłajpedzie to wyjątkowy obiekt, który postanowiono zachować dla potrzeb społeczeństwa. Jednak budynki wymagają natychmiastowych inwestycji. Uznanie urzędu pocztowego za zabytek kultury nie tylko zapewnia jego zachowanie na potrzeby publiczne, ale także daje zarządcy obiektu możliwość złożenia wniosku o przyznanie priorytetowego finansowania prac administracyjnych.

18.>>

Zespół budynków w stylu neogotyckim wybudowano w 1893 r. Planuje się utworzenie tu wielofunkcyjnej przestrzeni kulturalnej — centrum nauki i sztuki.

POSIADŁOŚĆ W BITĒNAI

O wartości obiektów wciągniętych do rejestru zabytków decydują nie tylko wartości architektoniczne, ale też historyczne i pamiątkowe. Szacuje się, że po uzyskaniu statusu obiektu chronionego przez państwo, posiadłość w Bitēnai nie tylko odzyska dawną świetność, ale też stanie się miejscem często odwiedzanym, dla zwiedzających przybliży sylwetkę litewskiego działacza.

BUDOWLE WARTE UWAGI

Departament Ochrony Zabytków przy Ministerstwie Kultury RL zachęca do zgłaszania budynków dziś zapomnianych, ale wartych uwagi. Każdy mieszkaniec może przysłać zdjęcie oraz informację o budynku czy miejscu, które jego zdaniem zasługują na uzyskanie statusu obiektu chronionego przez państwo.

Można to zrobić za pośrednictwem ankiety na stronie:

<https://inventorius-paveldas.hub.arcgis.com/>.

Informację można zasięgnąć dzwoniąc na nr tel. **866 654 779**.

WPLYWAJĄ SETKI ZGŁOSZEŃ

Dzięki tej społecznej akcji już sporo budynków na terenie całego kraju znalazło się na liście zabytków oraz zostało uratowanych przed całkowitym zniszczeniem. W ciągu dwóch lat do Departamentu Ochrony Zabytków wpłynęło 798 zgłoszeń. Przedstawiono atrakcje i ciekawsze zabytki Auksztoty, Żmudzi, Dzukiji, Suwalszczyzny i Małej Litwy. Wszystkie zgłoszenia są rozpatrywane przez specjalnie utworzoną komisję, a budynki następnie są inwentaryzowane. Już w tym roku sprawdzono 129 zgłoszonych przez mieszkańców obiektów, które być może zostaną uznane za zabytki kultury.

Do akcji dołączają się nauczyciele, pracownicy muzealni, samorządy. Wśród zgłoszonych obiektów są m.in.: zbudowana w 1957 r. latarnia morska w Poładze, pozostałości latarni morskiej w Kłajpedzie, fragmenty brukowanych w 1936 r. ulic w Olicie. Najczęściej specjaliści Departamentu inwentaryzują drewniane budowle, m.in. kościoły. ■

Kompleks budynków pocztowych w Kłajpedzie uznano za obiekt dziedzictwa kulturowego Fot. lrkm.lrv.lt

Dobra wiadomość chorym na cukrzycę

Od 1 lipca zwiększy się zakres środków refundacyjnych dla osób z cukrzycą, zmiany dotkną ok. 30 tys. pacjentów. Największą zmianą jest to, że dorośli otrzymają zwrot kosztów za igły potrzebne do samodzielnego wstrzykiwania insuliny. Obecnie igły do wstrzykiwaczy insulinowych są refundowane tylko dla dzieci. Refundowana będzie jedna igła insulinowa dziennie.

Obecnie na Litwie żyje już ponad 100 tys. osób chorych na cukrzycę. Dla osób w wieku 24 lat i starszych z cukrzycą typu 1, które do pomiaru glikemii używają wyłącznie diagnostycznych pasków do glukometru i którym nie przysługuje zwrot kosztów pomp insulinowych ze zintegrowanymi czujnikami do ciągłego monitorowania glikemii, zostanie przyznawanych o 300 pasków więcej. Czyli pacjenci będą mogli otrzymać nawet 1200 pasków rocznie. Obecnie tej grupie pacjentów refundowanych jest 900 pasków do glukometru rocznie. Osoby w wieku 24 lat i starsze z cukrzycą typu 2 i przyjmujące insulinę otrzymają kompensatę dwukrotnie większej liczby pasków do glukometru niż dotychczas — będą mogli otrzymać do 600 pasków rocznie.

Zw.lt

Fot. domena publiczna

Legalizacja produkcji samogonu dla gospodarstw agroturystycznych

Honorata Adamowicz

12 kwietnia rząd przedstawił Sejmowi propozycję liberalizacji na Litwie produkcji domowych napojów alkoholowych o mocy do 65 proc. Ministerstwo Rolnictwa RL zgadza się, że na Litwie powinna zostać zliberalizowana produkcja domowych napojów alkoholowych, czyli samogonu o mocy do 65 proc. Tymczasem Litewska Konfederacja Biznesu nie zgadza się z proponowanymi zmianami w ustawie o kontroli alkoholu, które zalegalizowałyby produkcję i konsumpcję wódki domowej roboty.

— Zwracamy uwagę, że projekt nowelizacji ustawy o ograniczeniu spożycia alkoholu został zainicjowany przez parlamentarzystów. Ministerstwo Rolnictwa zgadza się, że na Litwie powinna zostać zliberalizowana produkcja domowych napojów alkoholowych, ale zgłaszane są uwagi i propozycje dotyczące poprawy regulacji prawnych — poinformowano „Kurier Wileński” w resorcie rolnictwa.

OGRANICZENIA PRODUKCJI

W poprawkach proponuje się przyznanie prawa do produkcji (nie więcej niż 1 000 litrów na rok kalendarzowy) domowej roboty wódki i innych tradycyjnych napojów o objętościowej zawartości alkoholu nie większej niż 65 proc. rolnikom, których gospodarstwo jest zarejestrowane w Rejestrze Gospodarstw Rolnych, którzy świadczą usługi spełniające wymogi turystyki wiejskiej i którzy są certyfikowani jako tradycyjni rzemieślnicy zgodnie z procedurą ustanowioną przez resort rolnictwa.

OGRANICZYĆ PRODUKCJĘ NIELEGALNEGO ALKOHOLU

— Oczekuje się, że zatwierdzenie poprawek dotyczących zezwolenia rolnikom na produkcję domowych napojów alkoholowych zmniejszy objętość produkcji i sprzedaży niele-

Poprawki dotyczące zezwolenia rolnikom na produkcję domowych napojów alkoholowych mogą zmniejszyć wielkość produkcji i sprzedaży nielegalnego alkoholu **Fot. beseselio.lt**

galnego alkoholu. Ponadto możliwe byłoby przetwarzanie nadwyżek żyta, jagód, miodu uprawianych w kraju — w ten sposób powstałoby więcej miejsc pracy na obszarach wiejskich — poinformowano w ministerstwie.

Produkcję „samanė”, czyli bimbrowu i innych tradycyjnych napojów alkoholowych, ale nie więcej niż 1 tys. litrów rocznie, proponuje się umożliwić właścicielom gospodarstw agroturystycznych — rolnikom, których jest około 70, oraz certyfikowanym producentom produktów żywnościowych dziedzictwa narodowego, których jest około 300.

PODATKI DO BUDŻETU PAŃSTWA

— Napoje byłyby produkowane, przechowywane, konsumowane i sprzedawane tylko w gospodarstwie agroturystycznym należącym do rolnika, który otrzyma pozwolenie na produkcję napojów alkoholowych. Producentom takich napojów proponuje się stosowanie tych samych wymogów dotyczących działalności prowadzonej w odniesieniu do produkcji, księgowania, etykietowania, handlu i kon-

sumpcji napojów alkoholowych. Po zalegalizowaniu produkcji bimbrowu możliwe byłoby ściąganie podatków do budżetu, jednocześnie zwiększyłyby to napływ turystów — zaznaczono.

ZNACZNY WZROST SPOŻYCIA WÓDKI DOMOWEJ ROBOTY

Ineta Rizgelė, dyrektorka Litewskiej Konfederacji Biznesu w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” powiedziała, że na zamówienie Litewskiej Konfederacji Biznesu, Wydział Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Wileńskiego corocznie przeprowadzają „Badanie nawyków spożywania alkoholu na Litwie”. Najnowsze badanie z 2022 r. wykazało, że najważniejszą zmianą w 2021 r. jest znaczny wzrost spożycia wódki domowej roboty.

— W poprawkach zaznaczono, że będzie można wyprodukować rocznie tysiąc litrów domowej wódki, ale nie ma ani słowa o tym, w jaki sposób będzie to kontrolowane. Taka poprawka może też spowodować jeszcze większe spożycie bimbrowu — powiedziała Ineta Rizgelė. ■

Opuchlizna. Objaw bardzo czytelny, nie zawsze zależy od soli

Brenda Mazur

Czasami mamy wrażenie, że z dnia na dzień stajemy się grubszy. Spodnie się nie dopinają, nie można założyć na palce ulubionego pierścionka, a buty nie chcą wejść na nogę. Również twarz jest opuchnięta, a pod oczami worki. Skąd się biorą nieestetyczne i psująca dobre samopoczucie opuchlizna i obrzęki?

Jako przyczynę lekarze podają najczęściej zatrzymywanie wody w organizmie i wskazują na błędy dietetyczne, jadłospis bogaty w żywność wysoko przetworzoną oraz produkty zawierające dużą ilość soli, siedzący tryb życia, a także stres i problemy hormonalne. Do tego dochodzą również problemy zdrowotne.

Jeśli jest to niewielka opuchlizna, zwłaszcza kostek u nóg, która pojawia się sporadycznie podczas upałów, czy po dłuższej podróży lub pracy siedzącej albo stojącej czy w wyniku (nawet łagodnego) urazu, zmęczenia, to nie ma się co niepokoić. Jednak — kiedy jest to uciążliwa dolegliwość, należy się tym zająć na poważnie.

JEDNĄ Z PRZYCZYŃ MOGĄ BYĆ PROBLEMY HORMONALNE

Hormony to związki chemiczne wytwarzane przez organizm, które odpowiadają za prawidłowy przebieg praktycznie wszystkich procesów w naszym ciele. Także gospodarka wodna jest regulowana przez układ hormonalny. Młode kobiety doskonale znają stan, gdy przed okresem, ciało staje się opuchnięte, czują jakby nabierały wody. Dzieje się tak za sprawą podwyższonych poziomów żeńskich hormonów płciowych, a konkretnie progesteronu.

Delikatne wahnięcia wagi i lekkie obrzęki w ostatniej fazie cyklu miesięczkowego są zjawiskiem normalnym, jeśli jednak sytuacja wymyka się spod kontroli, a opuchlizna sprawia duży dyskomfort, warto skonsultować ten problem z lekarzem

Odpowiednie nawodnienie organizmu jest niezbędne by bez problemu przebiegały wszystkie procesy metaboliczne

ginekologiem lub endokrynologiem. Może okazać się, że obrzęki to tylko jeden z objawów głębszego problemu zdrowotnego lub niedoczynności któregoś z narządów wydzielniczych (np. tarczycy). Obrzęki ciała bywają także powikłaniem choroby Hashimoto czy chorób jajników.

ODWODNIENIE — NAJCZĘSTSZA PRZYCZYNA

Pamiętajmy, że każdy organizm żywy, w tym człowiek, w większości składa się z wody. Woda i wszystkie inne płyny są niezbędne narządom wewnętrznym do prawidłowego funkcjonowania. Odpowiednie nawodnienie organizmu jest niezbędne by bez problemu przebiegały wszystkie procesy metaboliczne — dzięki dostatecznej ilości wypijanych płynów nerki bez problemu filtrują krew, a wątroba sprawniej oczyszcza ciało z toksyn. Płyny regulują też gęstość i ciśnienie krwi.

Gdy organizm jest odwodniony, od razu widać to na skórze — staje się wiotka, mało jędrna, wysuszona, pękają wargi i kąciki ust, uwidaczniają się zmarszczki i cellulit. Jednak jeśli

taki stan trwa zbyt długo, organizm zaczyna magazynować wodę na zapas. Powoduje to efekt opuchnięcia. Jeśli pijemy za mało wody, lub zamiast wody pijemy napoje słodzone, nadużywamy kawy lub alkoholu (który bardzo odwadnia!), to nie dziwmy się, że nasze ciało jest nabrzmiate. Zacznijmy więc pić regularnie wodę, popijając ją małymi łyżkami.

ZA DUŻO SOLI W DIECIE

Nie tylko to, co pijemy, ale także nasza dieta i jakość produktów, które lądują na naszym talerzu, mają wpływ na retencję wody w organizmie. Główną winowajczynią powstawania opuchlizny i cellulitu wodnego są sól i sód zawarte w produktach.

Wydaje się, że nie solimy za wiele, ale zastanówmy się — sól jest we wszystkich półproduktach, gotowcach, garmazeryjnych, kostkach do zup, w produktach wysoko przetworzonych, przekąskach, chipsach, wędlinach, także tak lubianym keczupie a nawet pieczywie. Dlatego warto zwracać uwagę na to, co jemy.

21.>>

Dlatego jeśli mamy sami wpływ na ilość soli, zmniejszmy ją. Zamieńmy sól na suszone zioła.

ZATRZYMYWANIE WODY A NIEDOBÓR POTASU

Jeśli mimo odpowiedniego nawodnienia i diety nadal puchniemy — zbadajmy poziom potasu, sugerując lekarze. To właśnie potas zmniejsza tendencję organizmu do retencji wody (okresowego zatrzymywania wody), pobudza pracę nerek i pomaga obniżyć ilość sodu w organizmie. Dopilnujmy też odpowiedniej ilości potasu w diecie. Znajdziemy go m.in. w: pomidorach świeżych i soku pomidorowym, awokado, bananach, szpinaku i innych zielonych warzywach liściastych.

CHOROBY NEREK A ZATRZYMANIE WODY W ORGANIZMIE

Opuchlizna w charakterystycznych partiach ciała — na stopach i kostkach, dłoniach i palcach oraz pod oczami — może świadczyć o chorych nerkach. Obrzęki i nadmierna retencja wody są objawem m.in. zespołu nerczycowego i kłębuszkowego zapalenia nerek. Czerwona lampka powinna się zapalić, jeśli stwierdzimy u siebie zmianę objętości wydalanego moczu (wydalamy go za mało i z trudnościami) oraz nadciśnienie tętnicze. Lekarz w takiej sytuacji zleci nam badanie ogólne moczu, aby wykluczyć białkomocz oraz badania krwi pod kątem ewentualnych zaburzeń lipidowych.

By wspomóc nerki i domowymi sposobami zniwelować efekt nabierania wody, pijmy napar z mniszka lekarskiego, który jest naturalnym środkiem moczopędnym i pomaga „wypłukać” nadmiar wody z organizmu. Pomocna będzie także pokrzywa, która pomaga regulować gospodarkę wodną organizmu i chroni nerki.

OBRZĘKI LIMFATYCZNE

Zatrzymywanie wody w organizmie to często tylko jeden z objawów głębszego problemu zdrowotnego. Innym są obrzęki limfatyczne.

Jeżeli podejrzewamy u siebie obrzęk limfatyczny, w pierwszej kolejności udajmy się do lekarza rodzinnego

Układ limfatyczny, zwany również układem chłonnym, ma bardzo wiele ważnych funkcji w organizmie człowieka. W jego skład wchodzi m.in. węzły chłonne i naczynia limfatyczne. Obecne w nim komórki odpornościowe zwalczają infekcje, a skomplikowany system naczyń limfatycznych zbiera i odprowadza z tkanek nadmiar płynu z powrotem do serca. Niestety w pewnych sytuacjach dochodzi do upośledzenia funkcji tego układu, co prowadzi do rozwoju obrzęków limfatycznych. Początkowo obrzęk

limfatyczny objawia się powiększeniem i obrzękiem kończyn

Obrzęk limfatyczny może mieć bardzo wiele przyczyn. Najczęściej jednak rozwija się u osób, które chorowały i leczyły się z powodu nowotworów złośliwych, szczególnie piersi, narządów płciowych. Jest to szczególnie częste w sytuacji, gdy leczenie wymagało usunięcia węzłów chłonnych. Obrzęk limfatyczny może mieć również podłoże genetyczne lub może być powikłaniem rozległych urazów.

23.>>

Nasza dieta i jakość produktów, które lądują na talerzu, mają wpływ na retencję wody w organizmie. Główną winowajczynią powstawania opuchlizny są sól i sód zawarte w produktach

22.>>

W krajach tropikalnych jego przyczyną bywają również infekcje pasożytnicze.

Początkowo obrzęk limfatyczny objawia się powiększeniem i obrzękiem kończyny. Na wczesnych etapach powiększeniu ulega zwykle tylko dalsza część ręki lub nogi, chorzy obserwują na przykład, że skarpetki zostawiają wyraźny odcisk na nodze. Z czasem obrzęk rozprzestrzenia się w obręb całej kończyny. Może temu towarzyszyć ból, uczucie ciężkości czy trudności z poruszaniem.

W miarę trwania choroby obrzęk nasila się, a skóra otaczająca kończynę może ulec pogrubieniu i ma chropowatą strukturę. Niekiedy dochodzi także do powstania głębokich owrzodzeń. W niektórych obrzękach płyn z kończyny może przesączać się bezpośrednio przez skórę, zwilżając nogawki spodni czy rękawy.

Jeżeli podejrzewamy u siebie obrzęk limfatyczny, w pierwszej kolejności udajmy się do lekarza rodzinnego. Zleci on dalsze, niezbędne badania laboratoryjne: morfologię krwi, badanie ogólne moczu, poziom enzymów wątrobowych i kreatyniny oraz USG zajętej kończyny, aby wykluczyć zakrzepicę żylną.

Niestety obrzęku limfatycznego nie da się całkowicie wyleczyć. Możliwe jest jednak zmniejszenie go na tyle, aby nie powodował trudności w codziennym funkcjonowaniu. Podstawową metodą terapii jest kompresja zajętej kończyny. Służą do tego specjalne pończochy uciskowe lub bandaże, którymi owija się kończynę, aby poprawić drenaż limfatyczny w jej obrębie.

Dobre efekty przynosi również regularna aktywność fizyczna, jak najczęstsze unoszenie zajętej kończyny i masaże usprawniające odpływ tzw. chłonki. Jeżeli te metody nie przyniosą oczekiwanych rezultatów, można pomyśleć o bardziej inwazyjnych zabiegach, np. laseroterapii czy zabiegu chirurgicznym. Walka z obrzękiem limfatycznym często jest ciężka i wymaga wiele poświęcenia.

KOLEJNE PRZYCZYNY OPUCHNIĘĆ

Z czym jeszcze mogą być związane kłopotliwe i niekiedy bolesne opuchnięcia?

Kiedy są problemy z nerkami. Jednym z ich objawów są worki pod oczami. Na skutek zatrzymywania w organizmie sodu i wody pojawiają się rozlane obrzęki nóg. Kłębuszkowe zapalenie nerek może być powodem puchnięcia twarzy. Natomiast gdy puchnie nam całe ciało, możemy mieć do czynienia z zespołem nerczycowym.

Kiedy mamy chorą tarczycę. Przy nadczynności tarczycy mogą występować obrzęki na powiekach i pod oczami. Natomiast przy niedoczynności tarczycy pojawia się obrzęk na dolnych i górnych powiekach oraz rękach. Stopniowo zajmuje on także policzki, nasadę nosa oraz usta.

Również schorzenia serca charakteryzują opuchnięcia. Jeśli po uciśnięciu w ciele pozostaje dołek, oznacza to zaburzenia krążenia, a co za tym idzie, obrzęki nóg. Początkowo nogi puchną tylko wieczorem, gdy choroba postępuje, nogi puchną także rano.

Występują również w przebiegu bakteryjnych stanów zapalnych, chorób reumatycznych o podłożu autoimmunologicznym, po urazach.

PROFILAKTYKA I LECZENIE

W profilaktyce i leczeniu opuchlizny wskazany jest:

- aktywny tryb życia (pływanie, jazda na rowerze, spacer, marsze – w zależności od wieku i możliwości);
- odpoczynek z uniesieniem kończyn dolnych – wielokrotny w ciągu dnia, a także w czasie odpoczynku nocnego stopy powinny znajdować się wyżej niż serce;
- utrzymywanie prawidłowej masy ciała;
- noszenie butów na płaskim obcasie.

Nie należy bagatelizować opuchlizny i obrzęków, zwłaszcza jeśli nie jest to przypadłość chwilowa, przemijająca wynikająca z nieprzespanej nocy czy wypicia większej ilości alkoholu lub picia zbyt małej ilości wody. Opuchlizna może występować z wielu powodów, nie ma jednej przyczyny. Obrzęki są też pierwszym sygnałem, że w organizmie dzieje się coś złego.

Artykuł powstał na podstawie opracowania tematu przez dr Agatę Winiarską i dr. Tomasza Stompóra pt. „Dekalog rozpoznawania i leczenia obrzęków”.

Fot. Freepik.com

W profilaktyce i leczeniu opuchlizny wskazany jest aktywny tryb życia: pływanie, jazda na rowerze, spacer, marsze – w zależności od wieku i możliwości

Nie ma żadnych wątpliwości, że to jest właśnie czas na zabawy!

Proszę, absolutnie wybijcie sobie z głowy siedzenie przed telewizorem lub komputerem!!!

Był na to wspaniały czas w zimowe długie wieczory, teraz jest wiosna - świeci słońce, jest ciepło, dookoła budzi się przyroda, kwitną kwiaty i śpiewają ptaki - świat się uśmiecha.

Proponuję wyciągnąć tatę z garażu, mamę z kuchni, sąsiadkę od prania, zwołać wszystkich kolegów, znajomych i przeciwłożyć wspólnie siłę swoich rąk i nóg, które tej wiosny i tego lata będą dużo biegać, rzucać piłką, pływać, no i pracować. Czy wystarczy na to wszystko sił? A może komuś trzeba poćwiczyć? Ażeby się upewnić, potrzebna Wam będzie lina lub skakanka.

Tak, tak, tak niewiele sprzętu, ale dużo radości wszystkim sprawi zabawa z liną!

TEST NA ZRĘCZNOŚĆ I SIŁĘ NA LATO

* Wszyscy zawodnicy testu sprawności dzielą się na trójki – po trzy osoby. Dwóch zawodników staje na przeciwko siebie i zaczynają kręcić liną przez którą skacze trzecia osoba. Jeżeli skaczący się pomyli w skakaniu, staje do kręcenia liny. Kto najczęściej skakał – wygrał! Kto najdłużej kręcił? – do siłowni!

* Teraz wszyscy jesteście jedną zgraną grupą, ale oczywiście, ktoś Was powinien nauczyć nisko i wysoko podskakiwać. Szybka wyliczanka, np.:

*Wpadła bomba do piwnicy,
napisała na tablicy:
S.O.S wściekły pies.
Tam go nie ma, a tu jest.
Jeden oblał się benzyną,
drugi dostał w łeb cytryną,
trzeci wpadł do pełnej beczki
i zajada ogóreczki.*

Wyliczona osoba łapie linę za koniec i kręci nią dookoła tuż przy samej ziemi, reszta skacze przez nią i nie wolno oszukiwać. Kto nie dał sobie rady? Ty? Niestety, teraz Twoja kolej kręcić skakanką dla uciechy innych. Ani razu nie kręciliście liną? Gratulacje! Jesteście już zupełnie gotowi do tego, żeby zakończyć pomyślnie szkołę i rozpocząć szalone wakacje!

Życzę powodzenia i dobrej zabawy!

Zagadka

Powrócił do nas z dalekiej strony,
ma długie nogi i dziób czerwony.
Dzieci się śmiały, gdy go witały,
żabki płakały przez dzionek cały.

Tak, niby o bocianach wiemy wszystko, ale to zawsze jest za mało i takie niepewne, czy dobrze się pamięta. Ażeby było ciekawiej niż zawsze, namówiłam jednego z bocianów na króciutki wywiad, ponieważ jest to czas wysiadywania jaj i nie czas na dłuższe rozmowy.

Kilka pytań do Pana Bociana

Kto przylatuje pierwszy?

Pierwszy przylatuję ja – bocian samiec i pilnuję gniazda przed obcymi bocianami.

Dopiero po przylocie mojej partnerki, na zmianę pilnujemy i przynosimy materiał do budowy gniazda. Rozpiętość przylotu partnerów do gniazda jest bardzo różna. Zdarza się, że razem przylatujemy, czasem jest to kilka godzin, a czasem kilka dni, lub tygodni.

Najczęściej drugi ptak dociera po dwóch, trzech dniach.

Ile waży gniazdo?

Niektóre bardzo stare gniazda mogą ważyć nawet tonę, ale większość ma kilkaset kilogramów.

Kiedy pojawia się pierwsze jajo?

Termin zniesienia pierwszego jaja jest różny. Pierwsze jajo pojawia się najczęściej po kilku dniach od przylotu samicy.

Jak przebiega wysiadywanie jaj?

Zmiana na gnieździe następuje średnio co dwie godziny. Ja, ojciec również wysiaduję jaja.

Obracamy swoje jaja co ok. 2-3 godz., aby równomiernie były ogrzane, a ogrzewamy je pod piórami na piersi.

Kiedy wyklują się pisklęta?

Po około 34 dniach zaczyna się wykluwanie piskląt. Wam ludziom najłatwiej to zauważyć wówczas, kiedy często w gnieździe wstajemy, to najprawdopodobniej proces klucia zaczyna się. Pisklęta nie klują się jednocześnie lecz po kolei, tak jak były znoszone jaja, a więc trwa to kilka dni. Pisklę wydobywa się ze skorupy od kilku do kilkunastu godzin, w zależności od jego sił witalnych.

Co jedzą bociany?

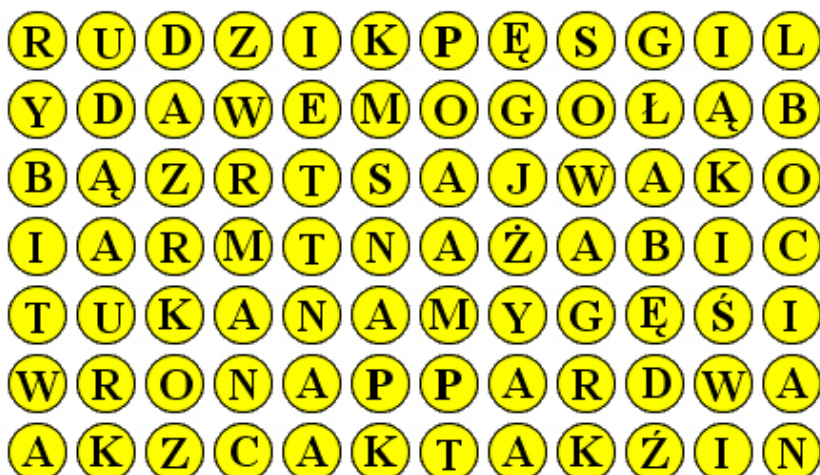
Bociany jedzą wszystko co się rusza na łące, w polu, czy w wodzie i zdołają to przełknąć. Jesteśmy ptakami drapieżnymi i jemy np. żaby, myszy, zaskronce, krety, raki, ryby, pisklęta innych ptaków, małe zające.

Gdzie i jak najbardziej lubicie spać?

Dopóki w gnieździe są jaja lub małe pisklęta, to oboje rodzice przeważnie śpią na gnieździe. Czasem jednak jeden z nas śpi na drzewie, słupie lub dachu w pobliżu gniazda, ale jesteśmy czujni i gotowi w czasie ataku do natychmiastowej obrony swego gniazda.

Gdy młode podrosną, oboje na ogół śpimy poza gniazdem, nie dlatego, aby brakowało w nim miejsca, lecz młode cały czas dopominają się karmienia, więc wolimy spać poza gniazdem i przynajmniej w nocy mieć spokój.

Bociany wolą spać na stojąco i to na jednej nodze, niż na leżąco. Całą zimę w Afryce i gdy pisklęta są większe, cały czas śpimy na stojąco na drzewach lub innych wysokich budowlach. Ale teraz już muszę lecieć. Przepraszam. Czas zmienić żonę.

WYKREŚLANKA

HASŁO: _____

Odszukajcie wśród literek nazwy ptaków - jest ich 16! Nazwy są pisane z góry na dół, z dołu do góry, z lewej na prawo oraz z prawej na lewo. Niektóre literki występują w kilku wyrazach. Nie pomylicie się, bo wykreślenie niewłaściwej literki uniemożliwi odgadnięcie hasła! Hasło czytajcie rzędami poziomymi z lewej na prawo. Miłej zabawy!

50 lat temu odbył się pierwszy lot z WAW do JFK

50 lat temu pierwsi pasażerowie zapewne dopinali właśnie walizki, żegnali się z bliskimi. A wkrótce z Warszawy polecili do Nowego Jorku na pokładzie samolotu Polskich Linii Lotniczych LOT. Właśnie minęło pół wieku od uruchomienia tego połączenia. 13 kwietnia 1973 roku z Warszawy do Nowego Jorku poleciał samolot Ił-62 „Mikołaj Kopernik”. Połączenie było mocno reklamowane. „Śniadanie w Warszawie, obiad nad Atlantykiem, a kolacja na Manhattanie” — tak zachęciano pasażerów w archiwalnej reklamie.

Fot. Pixabay.com

Dziewczynka, na którą czekano 138 lat

Małżeństwo z Michigan nie posiadało się ze szczęścia, gdy dowiedziało się, że będzie mieć córkę. Radość Carolyn i jej męża była tym większa, że w rodzinie od ponad wieku nie urodziła się żadna dziewczynka. Choć historia może wydawać się nieprawdopodobna, to jest jak najbardziej prawdziwa. Carolyn i Andrew zaczęli spotykać się 10 lat temu. Już na początku ich znajomości mężczyzna podzielił się z ukochaną „rodzinną ciekawostką”. Zdradził, że w części rodziny od strony taty od 1885 r. nie urodziła się żadna dziewczynka.

Nim dziecko przyszło na świat, jego rodzice urządzili tradycyjne przyjęcie. Wiadomość o płci chcieli przekazać krewnym w nietypowy sposób. Rozdali wszystkim ciasteczka udekorowane niebieskim lukrem. Słodycze kryły jednak w sobie niespodziankę. W środku ozdobione były różowym nadzieniem, co oznaczało, że w rodzinie wreszcie urodzi się pierwsza dziewczynka od 138 lat!

Najpiękniejsze miasteczko we Włoszech

Włoskie miasteczko Ronciglione koło Viterbo w regionie Lacjum wygrało tegoroczny telewizyjny konkurs na najpiękniejsze miasteczko w całym kraju. Z malowniczej miejscowości, liczącej prawie tysiąc lat, pochodzi zwycięzca niedawnego festiwalu piosenki w San Remo Marco Mengoni, który weźmie też udział w festiwalu Eurowizji.

Właśnie ze względu na popularnego piosenkarza, który zawsze szczyty się miejscem swego pochodzenia, 10. edycja wielkanocnego konkursu telewizji RAI na najpiękniejsze włoskie miasteczko (tzw. borgo) miała szczególnie przebieg.

Fot. Wikipedia.org

Fotomigawka

■ Globalne pocieplenie zmusza białych misiów do szukania innego miejsca zamieszkania Fot. L. S.

Krzyżówka

Stolica Ligurii we Włoszech Np. puklerz		Farma	Szybko zapada zimą	Szlachetność, dobroć Interes do załatwienia	Fair-... uczciwa gra	Muzyczne talerze											
Gorące źródło, cieplica		2		Podstawowa forma jazzu	1												
Bezrząd w kraju																	
Imię m.																	
Bibelot, śliczna rzecz																	
Biała sprawa																	
Masa na uchwyt pokrywki	Stolica Adżarii (Gruzja)		Odkrył prawo ciążenia		Koszykówka - kwarta, hokej - ?		Duża ryba rzeźczna		Raper z filmu „8. mila”								
Warszawski teatr																	
Dobry - sam się chwali																	
Droga wycięta w lesie																	
Wynajęta do dziecka																	
Łamigłówka liczbowa																	
Zguba samego siebie																	
Filmowy major																	
Z podażą																	
Broń Wilhelma Tella																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 13-14 KWIETNIA

Poziomo: LOTTO - DZWON - CESARZOWA - JUHAS - USKOK - LAWINA - DIASKOP - BANITA - KIOSK - TALIA - LEKKOŚĆ - STAMM - KOWAL - MAINE - ELIPSA - KLOSZ - SONIA - PASTEL - KASK - AKIRA - BETON - CELNIK - PASZCZA - ZOŁZA - BLOTKA - UNIA - KURS - MESSI - PROROK - TAXI - PAKA

Pionowo: PLEJADA - E SKLEP - EPOLET - OSUW - NIKT - ANTAŁ - TAHITI - KAMPUS - OSZUST - TRAN - THOMAS - TANZANIA - ROZSADA - ŚMIĄŁEK - LICZBA PI - DWUTAKT - KEKS - REAL - CZAS - SIANO - LOKAL - OKOP - KAŁOL - WRONA - NATURA - BODO - OSIKA - SISSI - KROK - KĘPKA - LUZAK - KRASKA

Hasło: Stąd do wieczności

Uśmiechnij się!

– *Wiesz, Janie, nie można wierzyć we wszystko co podaje Ministerstwo Zdrowia, mówią że jak się wychodzi z domu to wystarczy założyć rękawiczki i maseczkę. – Jak tak wyszedłem, a inni mieli założone jeszcze spodnie, buty i kurtki...*

Mąż mówi do żony:

– *Nie twierdzą, kochanie, że twoja mama źle gotuje, ale zaczynam rozumieć dlaczego twoja rodzina modli się przed obiadem!*

W sklepie mięsnym, za ladą, powieszono ogromne lustro. Ekspedient pyta kierownika:

– *Po co tam to lustro?*
– *Żeby klientki nie patrzyły na wagę.*

Żona do męża:

– *Idzie lato, muszę zmienić krem odchudzający.*
– *A co, twoja ulubiona Nutella jednak nie działa?*

Jasio idąc ulicą z mamą zauważy kota i pyta:

– *Mamo, czy to kot, czy kotka?*
– *Kot. Nie widzisz, że ma wąsy?*

Na ostry dyżur przywożą gościa ze złamaniami, podbitym okiem, zwichniętą szczęką.

– *Pan po wypadku samochodowym? – pyta lekarz.*

– *Nie, kichnąłem w szafie.*

– *Mamo kup mi małpkę.*

– *A czym będziesz ją karmił Jasiu?*

– *Kup mi taką z zoo, bo takich nie wolno karmić.*

– *Czy jak w przyszłości zostaniesz chirurgiem, to też będziesz w Wikipedii sprawdzał, jak wyciąć wyrostek?*

– *No co ty, tata, w jakiej Wikipedii?! Na YouTube będę oglądał!*

Zebranie koła łowieckiego:

– *Panowie, mam świetne miejsce na niedźwiedzia. Trzeba tylko z godzinę czy dwie posiedzieć i poczekać.*

– *W zasadzce?*

– *Nie. Aż cyrkowcy skończą wcześniejsze numery.*

Miodownik z kremem na bazie manny

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego

„Dom pełen mięty”

Przepis jest stary, taki jak kiedyś robiono. Płaty ciasta miodowego przełożone są kremem. Ciasto jest pyszne, miękkie, dobrze się kroi.

Składniki:

• 4 szklanki mąki pszennej • 1 szklanka cukru • 250 g masła • 1 łyżka sody • 2 łyżki miodu • 2 jajka • 5 łyżek mleka

Krem:

• 600 ml mleka • 1/2 szklanki cukru pudru • 6 łyżek kaszy manny • 1 kostka masła • 1 łyżka soku z cytryny

Polewa czekoladowa:

• 3 czubate łyżeczki cukru • 2 łyżeczki kakao • 1/4 kostki margaryny • 3 łyżeczki wody • 4 kawałki czekolady

Wykonanie:

Jajka utrzeć z cukrem, a mąkę przesiać, wymieszać z sodą i posiekać z masłem. Dodać jajka, miód, mleko i zagnieść ciasto. Ciasto podzielić na trzy części. For-

Miodownik to pyszne ciasto z kremem na bazie kaszy manny. Można zrobić go wcześniej, gdyż nie traci nic na swoim smaku, a wręcz zyskuje, ciasto robi się miękkie.

■ Fot. autorka

mę 30 x 40 cm wyłożyć papierem do pieczenia i rozłożyć jedną część ciasta, nie wałkować, tylko wyrównać ręką, aby grubość ciasta była wszędzie taka sama, tak samo postąpić z pozostałymi częściami ciasta miodowego. Następnie ciasto schłodzić, aby trochę odpoczęło i upiec w nagrzanym piekarniku do 180 stopni góra-dół przez 20 minut. W ten sam sposób upiec pozostałe dwie porcje.

Krem:

Kaszę manną zalać szklanką mleka, a pozostałe mleko zagotować i na wrzące mleko wlać kaszę z mlekiem i mieszając gotować, aż kasza zgęstnieje. Kaszę przykryć i zostawić, aby wystygła. Masło o temperaturze pokojowej utrzeć z cukrem pudrem na pianę i dodawać po trochu zimną kaszę manną, cały czas ucierając. Na koniec dodać sok z cytryny do kremu i wymieszać. Krem podzielić na pół i jedną połowę posmarować pierwszy blat ciasta, przykryć drugim blatem, następnie posmarować pozostałym kremem i przykryć ciastem. Blaty ciasta lekko docisnąć. Przygotować polewę, tzn. wszystkie składniki polewy podgrzać cały czas mieszając, aż powstanie jednolita, gęsta polewa czekoladowa. Połączyć po wierzchu miodownik. Ciasto można posypać posiekаныmi orzechami lub wiórkami kokosowymi. ■

Ozorki wieprzowe w galarecie

Ozorki wieprzowe w galarecie, kiedyś często gościły na stołach — idealne jako przystawka, zakąska, trochę pracowite danie, ale bardzo smaczne. Dziś robi się je raczej na jakąś okazję świąteczną, wesele, chrzciny. Można dodać do nich jajko na twardo, zielony groszek, kukurydzę.

Składniki:

• 500 g ozorków wieprzowych • 1-2 marchewki • 1 pietruszka • kawałek selera • cebula • 2 liście laurowe • 4 ziela angielskie • 4 ziarna pieprzu • sól • pieprz • 1 łyżeczka soku z cytryny • 1 łyżka żelatyny

Wykonanie:

Ozorki umyć, zalać zimną wodą i moczyć godzinę, a następnie wyciąć gruczoły ślinowe. Do garnka wlać 3/4 litra wody, dodać ozorki,

■ Fot. autorka

zagotować i gotować 15 minut, a następnie odlać wodę. Do garnka wlać zimną wodę, dodać obrane warzywa i zagotować. Do wrzącego wywaru włożyć ozorki, osolic, dodać liście laurowe, ziele angielskie i pieprz. Gotować na wolnym grzaniu, aż ozorki będą miękkie. Ugotowane ozorki przełożyć do naczynia

z zimną wodą i obrąć je ze skóry. Wywar z gotowania przecedzić (jeśli jest mętny, trzeba go zagotować), dodać sok z cytryny i białko, cały czas mieszać. Taki sklarowany wywar przelać najlepiej przez płótno, doprawić do smaku solą i pieprzem. Żelatynę namoczyć w kilku łyżkach zimnej wody, a następnie dodać ją do gorącego wywaru i dokładnie wymieszać. Przygotować półmisek, wlać trochę wywaru z żelatyną i zostawić na kilka minut, aby stężała. Ozorki pokroić w skośne plastry, ułożyć na półmisku, przybrać pokrojoną marchewką, zieloną pietruszką, listkami pora, można dodać ugotowane na twardo jajko — wszystko zalać galaretą (najlepiej wlać najpierw część galarety, gdy zastygnie zalać pozostałą, wtedy ozorki będą ładnie wyglądały), zostawić do zastygnięcia. ■

Liczba rozwodów najniższa od pół wieku

Litwa odnotowała najniższą liczbę rozwodów od pół wieku. Aušra Maslauskaitė, socjolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego, uważa, że mogło to wynikać ze zderzenia społeczeństwa z sytuacjami kryzysowymi ostatnich lat.

Z danych Państwowej Agencji Danych, opublikowanych w ubiegłym tygodniu, wynika, że w 2022 r. na Litwie odnotowano 7 395 rozwodów. Niższa liczba rozwodów została ostatnio ustalona ponad pół wieku temu, w 1971 r. (6 873).

Jak zauważyła Maslauskaitė w rozmowie z agencją BNS, aby prześledzić tendencję, należy zwrócić uwagę na łączny wskaźnik rozwodów, obliczany z uwzględnieniem czasu trwania poprzedniego małżeństwa. Dane te wskazują, że jeśli trend z ostatnich lat się utrzyma, na 100 par małżeńskich rozwiedzie się 36 (w 2012 r. — 45).

„Całkowity wskaźnik rozwodów wykazuje spadek liczby rozwodów w latach 2020–2021, jego wartości wynoszą odpowiednio 0,35 i 0,36, co oznacza, że prawdopodobieństwo rozwodu małżeństwa wynosi około 35 proc. Wskaźniki z ostatnich dwóch lat wyróżniają się na tle ponad trzech dekad, ponieważ w ciągu ostatnich trzech dekad całkowity wskaźnik rozwodów wynosił przeważnie około 0,4, chociaż zdarzały się okresy, kiedy zbliżał się również do 0,5 (na przykład w latach 2005–2007)” — wyjaśnia zmianę tendencji socjolog.

„Liczba rozwodów zawsze maleje, gdy społeczeństwo stoi w obliczu kryzysów — gospodarczych, zdrowotnych, geopolitycznych. W obliczu zewnętrznej niepewności, nieokreśloności ludzie odkładają decyzję o rozwodzie, nawet, jeśli są na to gotowi. Unikają wprowadzania jeszcze większej niepewności do życia osobistego, gdy w środowisku jest dużo niepewności, która utrudniałaby zmianę życia osobistego po rozwodzie” — zauważyła.

Według danych w 2021 r. odnotowano 7 822 rozwody, w 2020 r. — 7 544, w 2019 r. — 8 683.

Aušra Maslauskaitė mówi, że zauważalne były te tendencje, kiedy liczba rozwodów spadła również podczas kryzysu finansowego, który miał miejsce w 2009 r. Było wtedy 9

■ W obliczu różnorodnych kryzysów liczba rozwodów maleje

270 rozwodów, w porównaniu z 10 317 w 2008 r. i 10 006 w 2010 r.

„Przełom lat 2020–2021 przyniósł również wiele zmian związanych z kryzysem zdrowotnym (pandemią). Tak więc obserwowany spadek liczby rozwodów może być odzwierciedleniem tego kryzysu. Nie zdziwiłabym się, gdyby wskaźniki na 2022 r. były jeszcze niższe, bo społeczeństwo przetrwało geopolityczną niestabilność związaną z wojną na Ukrainie, a później — z

cenami energii i inflacją” — podkreśla badaczka.

„Mimo to, jeśli wskaźniki rozwodów miałyby spadać jeszcze przez kilka lat, prawdopodobnie w grę wchodziłyby inne, demograficzne powody związane z zakładaniem małżeństw wśród pokolenia lat 80. Na dłuższą metę Litwa była i pozostaje społeczeństwem często rozwodzących się ludzi” — zauważa socjolog. ■

Opr. A.P. (na podst. BNS)
Fot. Marian Paluszkiwicz

■ Rys. Władysław Mickiewicz

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.55	Rusz się człowieku
8.10	Wielcy Polacy, wielkie historie
8.55	Niezłomni polskich kresów
9.25	Detektyw Literka
9.35	Przyjaciele Misia i Margolci
10.00	Gra słów
10.30	Słownik polsko@polski
10.55	Zakochaj się w Polsce
11.20	Historia Mediów - Media story
11.45, 21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Smaki świata
13.00	Info Wilno
13.05	Studio Wschód
13.30	Szansa na sukces
14.20	Gwiazdzbior
14.55	Pałace i rezydencje Łubelszczyzny
15.05	S. „Ja to mam szczęście!”
15.30	Astronarium
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Dziewczyny ze Lwowa”
17.05	S. „Klan”
17.30	Detektyw Literka
17.40	Przyjaciele Misia i Margolci
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.25	S. „Leśniczówka”
21.45	Dziki serca
22.45	Informacje kulturalne
23.00	S. „Kasta”
23.50	Info Wilno
LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30	Wiadomości

8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40, 23.50	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Życie w dziesięciu obrazach”
13.00	„Żyjmy czystiej”
13.30	„Notatki przyrodnika”
14.00, 15.00, 16.00	Wiadomości
16.15	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	(Nie)emigranci
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	„Podróżująca w czasie”
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Ana Tramel”

LRT PLUS	
6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Świeża krew”
11.00	KK2
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.35	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Będzie wszystkiego
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Świat w płomieniach” thriller
01.10	S. „Superman i Lois”

6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	Historie rzeczy
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Styl

8.30	Poranny przekładaniec
9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Wileński Zeszyt
12.00	„Tysiąc, tysiąc, tysiąc mil” monospektakl
12.45	Vytautas Mačernis. Szósta wizja
13.00	Restauratorzy
13.30	Spacer
14.00	Dajmy czadu!
15.10	Nie mam tylu lat
15.40	Szkoła kreatywności
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	Weranda
17.05	„On Broadway” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	„Ekspres naukowy”
19.00	7 dni Kowna
19.30	„Czarnobyl. Ostatnia bitwa Związku Radzieckiego” film dok.
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	1000 cudów świata
22.30	Dzień Kultury
23.00	Notatki przyrodnika
23.30	Nie mam tylu lat
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

LITVUS 3	
6.00	Seriale anim.
7.45	„Gorąco z TV3”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Nadzieja”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	Pod prąd
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3

6.00	Seriale anim.
7.45	„Gorąco z TV3”
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Nadzieja”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	Pod prąd
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3

22.30	„Stan obłączenia” thriller
00.50	S. „NCIS: Hawaii”

6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 14.55	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
10.35	S. „CSI kryminaliści”
11.35, 17.30	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Dzień info
18.30	Mistrzostwa LKL. „Neptunas”- „Nevežis-Optibet”
21.00	„Christmas Twister” thriller
22.50	„Plan ucieczki” film fab.
01.10	S. „FBI III”

5.30, 13.00	Nowy dzień
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Czyste miasta
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ochroniarz dzieci”
11.00, 21.25	S. „Cyganećka Lala”
12.00	Kod zdrowia
13.00	Nowy dzień
14.00, 0.30	S. „Agenci wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20, 18.20, 20.40	Sport. Pogoda
16.30, 23.00	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Moja miłość, mój zabójca”
18.30	S. dok. „Nieodnaleziona Rosja”
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”

5.45	S. „Hawaii 5.0”
7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	„Przekłęci”
9.00	„E-gazas dugnas”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.00	„Talenty Ameryki”
14.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Wojny gangów”
21.00	„Drive Hard” komedia
22.55	S. „Bosch”

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Alpejscy ratownicy”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamienimy się żonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Morderstwa w Sandhamn”
22.55	S. „Pacific Criminal”
01.05	S. „Spirala”

6.15	S. „Dziedzictwo”
7.05	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Kościół z bliska”
9.00	Wiadomości polityczny
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”

9.30 Pogoda poranna	15.00 „Książę sezonu” film fab.	8.50 „Agrobiznes”	życie...”	Bogiem”
9.40 S. „Ranczo”	16.05 „Wnusio” komedia	9.00 „Jedziemy dalej”	14.00 „Cena wyzwolenia” film dok.	14.15 Film dok.
10.45 S. „Komisarz Alex”	17.20 „Galeria sztuki na ekranie”	9.20 „Minęła 8.”	14.50 „Był taki dzień”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
11.40 S. „Ojciec Mateusz”	18.25 „Co dalej?”	10.10 „Minęła 9.”	14.52 Po PRLu	15.20 Muzyczne chwile
12.30 S. „Leśniczówka”	19.00 „Dziesiąty raz w Opolu”	10.40 Plan dnia	15.15 „Historia dzieje się”	15.30 „Ludwig Maria Grignon de Montfort” film dok.
13.00 Wiadomości	19.50 10. Krajowy Festiwal Piosenki Polskiej Opole 70	11.30 Serwis Info Dzień	16.00 „Giganci historii”	16.25 „Odwaga wiary” film dok.
13.10 „Agrobiznes”	21.00 „Dziękuję ci, życie” dramat	(17.45 Info Kultura)	16.45 „Szerokie tory”	16.50 „Ma się rozumieć”
13.40 „Magazyn Rolniczy”	23.30 „Teatr Telewizji - Wiera Gran”	18.00 „Teleexpress”	17.15 S. „Bao-bab, czyli zielono mi”	17.00 Informacje dnia
13.55 Relacje z Jutrzni Paschalnej w kościółce greckokatolickim	00.50 „Młoda Polska - Play” film krótkom.	18.15 „Teleexpress Extra”	18.05 S. „Wojenne dziewczyny”	17.10 „Jestem mamą”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”		18.30 „O co chodzi”	18.50 „Księża wolności 1914 – 1981”	17.25 „Przyroda w obiektywie”
16.00 Wiadomości	7.00 „Polacy to wiedzą!”	19.00 Panorama	19.15 „Było, nie minęło”	17.40 „Niemy świadek historii. Puszczka Rudnicka” reportaż
16.20, 21.15 ALARM!	7.30 „Pożyteczni.pl”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	19.40 „Oblicza wojny”	18.10 „Prosto o gospodarce”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	8.00 „Co dalej?”	19.35 „O tym się mówi”	20.10 „Informacje kulturalne”	18.30 „Zostań żołnierzem RP”
17.05 S. „Dziedzictwo”	8.30 „Pytanie na śniadanie” (11.35 „Panorama”)	20.10 Info Kultura	20.25 S. „Korona królów”	18.45 Muzyczne chwile
18.00 „Teleexpress”	12.10 „INFO V4+”	20.15 „ALARM!”	20.50 Film dok.	19.05 Informacje dnia
18.20 „Jaka to melodia?”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	20.30 Wiadomości	21.50 „Boisko bezdolnych” film dok.	19.15 „Rozmowy niedokończone”
18.55 S. „Klan”	13.00 Wiadomości	21.00 Gość Wiadomości	21.50 S. dok. „Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy”	20.30 S. dok. „Każdy maluch to potrafi”
19.25 S. „Leśniczówka”	13.15 S. „Noce i dnie”	21.15 „Minęła 20.”	00.40 S. dok.	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
20.00 „Jeden z dziesięciu”	15.10 „Giganci historii”	22.00 „Nie da się ukryć”		21.20 Modlitwa różańcowa
20.30 Wiadomości	16.00 Wiadomości	22.50 „W tyle wizji”	6.00 „Cichy i pokornego serca” film dok.	21.50 „Myśląc Ojczyzna”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	16.15 „Alfabet Andrzeja Dobosza”	23.30 „W tyle wizji Extra”	7.25 „Do światła” film dok.	22.00 Apel Jasnogórski
22.05 „Tajemnice początków Polski – Z otchłani pradziejów” film dok.	16.35 „Przyjaciele”	00.00 Info Wieczór 00.30 „W akcji”	8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	22.20 Informacje dnia
23.20 „Kto ratuje jedno życie. Ciotka Hitlera” dramat	16.45 „Mrówki górą!”		9.00 Informacje dnia	22.40 „Polski punkt widzenia”
00.45 „Resortowe dzieci”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	7.00 „Był taki dzień”	9.15 „Polski punkt widzenia”	23.00 „Św. Jan Paweł II - przyjaciel Lublina” koncert
	18.00 Teleexpress	7.02 „Wojna w eterze”	9.35 „Drogą ks. Bosco” reportaż	00.30 „Czy udało się zabić prawdę” film dok.
7.55 „Zaginione - odnalezione”	18.20 „Studio Wschód”	7.05 „Informacje kulturalne”	10.00 „Papież Polak do rodaków”	
8.20, 14.35, 22.05 „Informacje kulturalne”	18.55 „Nad Niemnem”	7.20 „Było, nie minęło”	10.20 „Fatima - znak nadziei” reportaż	6.00, 20.00 Fani czterech kółek
8.40 „Ballada o ścianiu drzewa” film dok.	19.10 „Studio Lwów”	7.50 „Flesz historii”	11.00 Informacje dnia	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
9.20 „Księga Przestrzeni”	19.30 „Informacje kulturalne”	8.05 S. „Wojenne dziewczyny”	11.15 „Jak my to widzimy - z daleka widać lepiej”	10.00 Skarby z szopy
10.05 „Zaginione Skarby”	19.45 „Czym żyje świat”	8.45, 17.40 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”	12.05 „Mocni w wierze”	10.30 Walka o bagaż
10.20 „Fredek uszcześliwia świat” dramat	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	9.10 „Okrasa łamie przepisy”	12.35, 20.25 Święty na każdy dzień	11.00 Morze złota
12.00 S. „Noce i dnie”	20.30 Wiadomości	9.35 „Polska Prymasa Wyszyńskiego”	12.40 „Ma się rozumieć”	12.00 Łowcy staroci
13.05 „Igrzyska pamięci” film dok.	21.20 S. „Ojciec Mateusz”	10.00 „Był taki dzień”	12.50 „Słowo życia”	13.00 Łowcy staroci: renowacje
	23.05 „Polonia 24”	10.05 S. „Janka”	13.00 Modlitwa Regina Coeli	14.00 Wojny hotelowe
	23.35 „Tak blisko... tak daleko...” film dok.	10.35 „Kochana córeczko” film dok.	13.03 Informacje dnia	17.00 Skarby z szopy
	00.30 S. „Leśniczówka”	11.25 „Był taki dzień”	13.20 S. dok. „Bądź wielki przed	17.30 Okazja na dom
		11.30 „Rysi skok” film dok.		18.00 Łowcy staroci
	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek.	12.20 „Archiwum zimnej wojny”		19.30 Jak to działa?
	8.10 „Jedziemy”	12.45 „Na tropie przypraw. Pikantnie i słodko”		21.00 Gorączka złota
		13.15 S. „Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno		22.00 Morze złota

TVP WILNO	
7.00	Info Wilno
7.15	Studio Wilno
7.30	Polonia 24
7.55	Moda na rodzinę
8.25	Nad Niemnem
8.40	Dzikie serca
9.35	Zwierzaki Czytaki
9.50	Odlotowe opowieści
10.05	Gra słów. Krzyżówka
10.25	Słownik polsko@polski
10.55	Z Historią na Ty
11.15	Dobre historie
11.35	Krótką historią
11.45, 21.00	S. „Korona królów. Jagiellonowie”
12.10	S. „Leśniczówka”
12.30	Qulszoł
13.00	Info Wilno
13.05	Całkiem niezła historia
13.15	Polacy świata
13.25	Podróże Małej i Dużej
13.45	Va Banque
14.40	Gra Warszawa
15.00	S. „Ja to mam szczęście!”
15.30	Jak to działa
16.00	Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20	S. „Warto kochać”
17.05	S. „Klan”
17.30	Odlotowe opowieści
17.40	Zwierzaki Czytaki
18.05	S. „Barwy szczęścia”
19.00	Info Wilno
19.15	Studio Wilno
19.40	S. „M jak miłość”
20.30	Wiadomości
21.25	S. „Leśniczówka”
21.50	Goodbye Soviet Union
22.45	Informacje kulturalne
23.25	S. „Na sygnale”
23.45	Info Wilno

LRT TV	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.02	Dzień dobry, Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00,	
8.30	Wiadomości

8.55	S. „Soko Leipzig”
9.40, 23.50	S. „Alpejscy detektywi”
10.30	S. „Ostatni ślad”
11.15	Euromaxx
11.30	Kto i dlaczego?
12.00	S. dok. „Powstająca Afryka”
12.45	„Szkola twórczości”
13.00	(Nie)emigranci
14.00	15.00, 16.00 Wiadomości
16.30	S. „Z pamiętnika położnej”
17.15	S. „Wszystko dla pań”
18.00	Kto i dlaczego?
18.30	Ważna godzina
19.30	Dokąd teraz?
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Litwa mówi
22.30	Wiadomości Rowerowe
23.00	S. „Ana Tramel”
00.35	Okno na władzę

6.00	Filmy anim.
7.00	Pani chłopka
8.00	S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00	S. „Świeża krew”
11.00	Będzie wszystkiego
12.00	Wiadomości
13.20	Pani chłopka
14.30	S. „Miłosne potyczki”
15.30	S. „Złoty chłopak”
16.30	Dobry wieczór, Litwo
18.30	Wiadomości
19.30	KK2
20.00	Szeszki 20
21.00	S. „Potrzebuję miłości”
21.30	Wiadomości
22.30	„Mordercze starcie” film fab.
00.20	S. „Superman i Lois”

LRT PLUS	
6.00	Hymn Republiki Litewskiej
6.05	(Nie)emigranci
7.00	Kto i dlaczego?
7.30	Wielkim planem
8.30	Wiara i życie

9.00	Dzień dobry, Litwo
11.30	Jesteśmy z Ukrainy
12.00	W sercu Litwin
13.00	„Nadzieja po obu stronach Atlantyku” film dok.
13.30	Euromaxx
14.00	Festiwal „Pokrowskie dzwony” 2022
15.30	„Przygody niedźwiedzia Nidy”
15.50	S. „Ostatni ślad”
16.35	„7 dni Kowna”
17.05	„Czarnobyl. Ostatnia bitwa Związku Radzieckiego” film dok.
18.00	S. „Górski lekarz”
18.45	Ekspres naukowy
19.00	To jest kino
19.30	S. dok. „Kiedy zderzają się tytani”
20.20	Miniatury choreograficzne
20.30	Panorama
21.00	Temat dnia
21.30	Wilno 700. Muzyczna podróż w czasie
00.00	Wiadomości DW (ros.)
00.15	Dziś na świecie (ros.)

6.00	Seriale anim.
7.45	Pod prąd
8.55	S. „W wirze miłości”
10.00	S. „Mała wdowa”
11.00	S. „Nadzieja”
12.00	S. „Fragmenty życia”
14.00	S. „Miłość i pieniądze”
15.00	S. anim.
16.00	Wiadomości TV3
16.30	TV3 Pomoc
18.30	TV3 wiadomości
19.30	W centrum uwagi z E. Jakilaitisem
20.00	„Show dobrego wieczoru”
21.00	S. „Przekłęci”
21.30	Wieczorne wiadomości TV3
22.30	„Furia” dramat
00.50	S. „NCIS: Hawaii”

BTW	
6.00	S. „Nieśmiertelny”
7.00, 13.30	Zasady mojej kuchni
8.25	S. „Toptun”
9.25, 15.55	S. „Agencji wymiaru sprawiedliwości”
10.35	Orzeł czy reszka
11.35, 17.30	S. „Policja Chicago”
12.30	S. „Nieśmiertelny”
14.50	S. „Toptun”
17.00	Dzień info
18.30	Mistrzostwa LKL. „Uniclub Casino - Juventus”- „7bet-Lietkabelis”
21.00	„Rocky III” film fab.
23.05	„Christmas Twister” thriller
00.55	S. „FBI III”

rytas.tv	
6.30	S. „Jasnowidz”
7.30	Litewskie szkoły
8.00	S. „Nie wyrzekaj się”
9.00, 19.00	S. „Historia jednego przestępstwa”
10.00	S. „Ochroniarz dzieci”
11.00, 21.25	S. „Cyganecka Lala”
12.00	Kultura odpadów
12.30	Twórcy żywności
13.00	Nowy dzień
14.00, 0.30	S. „Agencji wymiaru sprawiedliwości”
15.00	S. „Jasnowidz”
16.00, 18.00	Reporter
16.20	Sport. Pogoda
16.30	Litwa na żywo
17.00, 23.30	S. dok. „Moja miłość, mój zabójco”
18.20	Sport. Pogoda
18.30	„Twórcy smaku”
20.00, 22.30	Reporter
20.40	Sport. Pogoda
20.50	S. „Jasnowidz”
22.50	Sport. Pogoda
23.00	Litwa na żywo

5.40	S. „Hawaii 5.0”
------	-----------------

7.30	„Nagi instynkt przetrwania”
8.30	S. „Przekłęci”
9.00	„Na jednym końcu haczyk”
9.30	S. „Semafor”
10.30	S. „Simpsonowie”
11.30, 19.00	S. „Żonaty i z dziećmi”
12.30	S. „Tatuś rządzi”
13.00	„Nagi instynkt przetrwania”
15.00	S. „CSI. NY”
16.00	S. „Hawaii 5.0”
18.00	S. „Semafor”
20.00	S. „Wojny gangów”
21.00	„Zwolniona warunkowo” dramat
22.55	S. „Bosch”

6.00	S. „Kadin”
7.00, 17.00	„Rodzinne melodramaty”
8.00	S. „Zakazany owoc”
9.00	S. „Zranione serce”
10.00	S. „Nieśmiertelnik”
11.00	S. „Ratownicy Alpejscy”
12.00	S. „Dr House”
13.00, 20.00	S. „Prawo i porządek”
14.00	S. „Major Crimes”
15.00	S. „Anupamaa”
16.00	„Zamieśmy się zonami”
18.00	S. „Major Crimes”
19.00	S. „Dr House”
21.00	S. „Morderstwa w Sandhamn”
00.50	S. „Spirala”

TVP 1	
6.15	S. „Dziedzictwo”
7.05	S. „Wspaniałe stulecie”
8.00	Transmisja Mszy Świętej
8.30	„Rodzinny ekspres”
9.00	Wiadomości polityczny”
9.10	„Kwadrans polityczny”
9.25	„Informacje kulturalne”
9.40	S. „Ranczo”
10.40	S. „Komisarz Alex”

11.40 S. „Ojciec Mateusz”	chłopcze, biegnij” dramat	8.50 „Agrobiznes”	wykrzyzczyć” film dok.	Franciszka w Watykanie
12.30 S. „Leśniczówka”	23.10 „Tanie Dranie - Moroz i Kłopotowski komentują świat”	9.00 „Jedziemy dalej”	14.55 „Mieszkanie w dzielnicy zamkniętej” film dok.	12.00 Reportaż
12.55 Uroczystości w rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim	00.05 „Więcej niż fikcja”	9.20 „Minęła 8.”	15.35 „Było, nie minęło”	12.25 „Jestem mamą”
15.00 S. „Wspaniałe stulecie”		10.10 „Minęła 9.”	16.00 „Giganci historii”	12.40 „Prosto o gospodarce”
16.00 Wiadomości	7.00 „Polonia 24”	10.40 Plan dnia	16.45 „Księża wolności 1914-1981”	13.00, 19.00 Modlitwa Regina Coeli
16.20, 21.15 „ALARM!”	7.30 „Stacja Innowacja”	11.30 Serwis Info Dzień	17.15 S. „Bao-bab, czyli zielono mi”	13.03 Informacje dnia
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”	7.45 „Polacy na ratunek Żydom”	13.00 Info Raport	17.40 „Nie taka prosta historia”	13.20 „Filmowe życiorysy”
17.05 S. „Dziedzictwo”	8.00 „Qulszoł”	14.30 Serwis Info Dzień	18.10 S. „Wojenne dziewczyny”	14.30 Msza Święta z Jasnej Góry
18.00 „Teleexpress”	8.30 „Pytanie na śniadanie”	16.30 Info Dzień (17.45 Info Kultura)	18.50 „Mój ulubiony bohater Niepodległości”	15.20 Muzyczne chwile
18.20 „Jaka to melodia?”	(11.35 „Panorama”)	18.00 „Teleexpress Extra”	19.10 „Arsenał. Magazyn militarno - historyczny”	15.30 „Karol de Foucauld” film dok.
18.55 S. „Klan”	12.10 „Studio Lwów”	18.15 „Teleexpress Extra”	19.50 „Flesz historii”	16.25 Reportaż
19.25 S. „Leśniczówka”	12.30, 17.30 S. „Barwy szczęścia”	18.30 „O co chodzi”	20.00 „Informacje kulturalne”	16.50 „Ma się rozumieć”
20.00 „Jeden z dziesięciu”	13.00 Uroczystości w rocznicę Powstania w Getcie Warszawskim	19.00 Panorama	20.15 „Był taki dzień”	17.00 Informacje dnia
20.30 Wiadomości	13.15 S. „Ojciec Mateusz”	19.20, 22.20 Serwis Info Wieczór	20.20 S. „Korona królów”	17.10 „Na zdrowie”
21.25 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	15.00 „Tak blisko...tak daleko...” film dok.	19.35 „O tym się mówi”	20.40 „Zaginione? Ocalone? Historie różnych”	17.30 „Słudzy Boga i człowieka. Aniołowie”
21.55 Liga Mistrzów UEFA. Bayern - Manchester City	16.00 „Wiadomości”	20.10 Info Kultura	21.00 „Pamięć i przyszłość - koncert	18.00 „Po stronie prawdy”
00.10 „Dwie flagi” film dok.	16.20 S. anim. „Agatka”	20.15 „ALARM!”	21.50 „Mysząc Ojczyzna”	18.50 Muzyczne chwile
	16.30 S. anim. „Mami Fatale”	20.30 Wiadomości	22.00 Apel Jasnogórski	19.05 Informacje dnia
8.10, 23.00 „Informacje kulturalne”	16.40 „Nela Mała Reporterka”	21.00 Gość Wiadomości	22.20 Informacje dnia	19.15 „Rozmowy niedokończone”
8.40 „Co dalej?”	17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”	21.15 „Minęła 20.”	23.00 „Kielce 1946 - zbrodnia z rosyjskiego scenariusza” reportaż	20.30 S. anim.
9.10 „Res Poloniae”	18.00 Teleexpress	22.00 „Nie da się ukryć”	00.50 Muzyczne chwile	21.00 Informacje dnia (wydanie główne)
9.50 „Książę sezonu” film fab.	18.20 „Ostatni ślad”	22.50 „W tyle wizji”		21.20 Modlitwa różańcowa
10.55 „Wnusio” komedia	18.55 „Kierunek Zachód”	23.30 „W tyle wizji Extra”	6.35 „Matki Matkom - matki Polski dla matek Ukrainy” koncert	21.50 „Mysząc Ojczyzna”
12.00 S. „Noce i dnie”	19.10 „Magazyn z Wysp”	00.00 „W akcji”	8.25 „Aby we wszystkim Bóg był uwielbiony” reportaż	22.00 Apel Jasnogórski
13.05 „Jonasz w brzuchu Lewiatana” film dok.	19.30 „Informacje kulturalne”		8.55, 18.55 „Poczet wielkich Polaków”	22.20 Informacje dnia
14.05 „Zakazane piosenki” film fab.	19.45 „Czym żyje świat”	7.00 „Był taki dzień”	9.00 Informacje dnia	23.00 „Kielce 1946 - zbrodnia z rosyjskiego scenariusza” reportaż
16.00 „Oczy Orsona Wellesa” film dok.	20.05 „Gra słów. Krzyżówka”	7.03 „Wojna w eterze”	9.15, 22.40 „Polski punkt widzenia”	00.50 Muzyczne chwile
18.05 „Księga Przestrzeni”	20.30 Wiadomości	7.05 „Informacje kulturalne”	9.35 „Każdy maluch to potrafi”	
18.35 „Zaginione skarby”	21.20 S. „Blondynka”	7.25 „Było, nie minęło”	9.50 „Słowo życia”	6.00, 20.00 Fani czterech kółek
18.50 „Spotkanie z cieniem - Hanka Ordonówna” widowisko	23.05 „Polonia 24”	7.45 S. „Wojenne dziewczyny”	10.00 „Polka” film dok.	9.00, 19.00 Jak to jest zrobione?
19.50 „Miłość Ci wszystko wybaczy” widowisko	23.35 „Pamięć i przyszłość” koncert	8.50 „Tomek na granicach... Rzeczypospolitej”	10.30 „Sanktuaria polskie”	10.00 Skarby z szopy
21.00 „Biegnij,		9.10 „Okrasa łamie przepisy”	10.55, 20.25 Święty na każdy dzień	10.30 Walka o bagaż
	6.35, 11.00 Serwis Info Poranek	9.40 „Był taki dzień”	11.00 Audiencja generalna papieża	11.00 Morze złota
	8.10 „Jedziemy”	9.45 Po PRLu		12.00 Łowcy staroci
		10.15 S. „Janka”		13.00 Łowcy staroci: renowacje
		10.40 „Był taki dzień”		14.00 Zarobić na kamperach
		10.45 „Nie było żadnej nadziei” film dok.		17.00 Skarby z szopy
		11.10 „Tajemnice ptasiego mózgu” film dok.		17.30 Okazja na dom
		12.15 „Oblicza wojny”		18.00 Łowcy staroci
		12.50 „Na tropach przypraw. Pikantnie i słodko”		19.30 Jak to działa?
		13.10 S. „Sprawiedliwi. Kto ratuje jedno życie...”		22.00 Gwiazdorskie fury
		14.00 „Czego nie mogliśmy		23.00 Graty Bieriego

LEGENDA POLSKIEJ ESTRADY
POWRACA DO WILNA!

JANUSZ
LASKOWSKI

**ŚWIAT
NIE WIERZY ŁZOM**

W REPERTUARZE NAJWIĘKSZE PRZEBOJE!
WYBUDUJĘ DOM BEATA Z ALBATROSA KOLOROWE JARMARKI

 22 KWIETNIA 2023

 18:00

 **SALA KONCERTOWA
"COMPENSA" W WILNIE**
UL. KERNAVES 84 WILNO

COMPENSA
KONCERTU SALE

 BILETY DO NABYCIA
NA **STRONIE INTERNETOWEJ**
ORAZ W KASACH **BILIETAI.LT**

bilietai.lt

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. 8 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. 8 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń,

alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. 8 600 18 083 (Leon)

PRACA

PRACA W DOMU!

Potrzebni kupcy i zbieracze ślimaków winogronowych.

Tel. 8-608 43948.

POSZUKUJĘ MATERIAŁÓW O MALARCE**ANNIE KREPSZTUL DO FILMU DOKUMENTALNEGO**

Szukam materiałów, które mogłyby być przedstawione w naszym filmie.

Poszukuję:

- fotografii związanych z działalnością i twórczością Anny Krepesztul z Taboryszek
- filmów, nagrań filmowych z udziałem Anny Krepesztul lub dotyczących uroczystości z nią związanych
- zapisków, notatek dotyczących jej życia i twórczości
- zwłaszcza wszelkich amatorskich materiałów wizualnych o Annie Krepesztul

Razem z twórcami filmu uważamy, że postać Anny Krepesztul zasługuje na film, który jest rzetelny i bogaty w informacje o jej wyjątkowym życiu. Dlatego zwracam się do Państwa z uprzejmą prośbą o pomoc w zgromadzeniu takich materiałów.

Kontakt: Julia Popławska; poplawska.julia@gmail.com

Informuojame žemės sklypo (kadastru Nr. 0101/0082:0221), esančio Vilniaus m. sav., Panerių sen. bendrasavininkus I. Z., E. R., J. K., L. Š., P. Š., O. K., G. Š., ir pavidėtojus, kad UAB GEODEZIJOS CENTRAS matininkas Antanas Balnis, (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-1057) 2023-05-12 10:00-11:00 val. vykdys žemės sklypo (kadastru Nr. 0101/0082:0000), esančio Vilniaus m. sav., Panerių sen., Kazbėjų g. 39 ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB GEODEZIJOS CENTRĄ adresu Pašilaičių g. 17-38, Vilnius, el. paštu geodezija@geocentras.lt arba telefonu 867392494.

Zam. 2601

Parengtas teritorijų planavimo dokumentas:

Sklypo Nemenčinės pl. 63 detaliojo plano koregavimas teritorijų planavimo proceso inicijavimo pagrindu. **Planuojama teritorija:** Gvazdikų Sodų 1-ji g.3 (kadastru Nr.0101/0014:1135) ir Gvazdikų Sodų 1-ji g.1 (kadastru Nr. 0101/0014:1133), Vilnius. **Koreguojamas teritorijų planavimo dokumentas:** Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. 1-1570 „Dėl sklypo Nemenčinės pl. 63 detaliojo plano tvirtinimo“ (reg.Nr. T00060538). **Planavimo organizatorius:** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktorius, Konstitucijos pr. 3, 09601 Vilnius, tel. (8 5) 211 2000, el.p.: savi-valdybe@vilnius.lt, www.vilnius.lt.

Planavimo iniciatorius: fiziniai asmenys.

Detaliojo plano sprendinių rengėjas: IVVP 402871 PV arch. Dmitrij Kaidašov, tel. +37068574269, el. p. architect.dmitrij@gmail.com. Adresas: S. Nėries g.73-74, Vilnius. **Planavimo tikslai:** nekeičiant žemės sklypų paskirties sujungti žemės sklypus, pakeitus detaliojo plano sklypo Nr. 2 gyvenamųjų teritorijų (G/G1) naudojimo būdą ir pobūdį nustatyti komercinės paskirties objektų teritorijų naudojimo būdą. **Detaliojo plano keitimo pagrindas:** Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo įsakymas 2022-06-08 Nr. A30-2418/22.SPAV reikalingumas:neprivaloma, koncepcija nerengiama. Susipažinti su detaliojo plano sprendiniais galima nuo 2023-04-21 iki 2023-05-05. Detaliojo plano keitimo sprendiniai bus viešai eksponuojami nuo 2023-04-28 iki 2023-05-05 Antakalnio seniūnijos skelbimo lentoje; Vilniaus m.savivaldybės skelbimo lentoje, projekto rengėjo patalpose iš anksto susitarus dėl susitikimo ir LR teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje (www.tpdri.lt) (TPD Nr. K-VT-13-22-730). Viešas susirinkimas vyks nuotoliniu būdu 2023-05-05 nuo 16 val. transliacija internetiniu adresu, jungiantis per nuorodas. Pirmoji viešo susirinkimo transliacijos dalis nuo 16:00 val. iki 16:30 val., jungiantis per nuorodą: <https://us05web.zoom.us/j/81648043298?pwd=R0x5Q1h1aDl-FV3lQZVFmMk5vYSsydz09>

Antroji viešo susirinkimo transliacijos dalis nuo 16:30 val., jungiantis per nuorodą:

<https://us05web.zoom.us/j/88682455659?pwd=Nnly-SnZ2MjFjamlnN0x5RGhtTjZmUT09>

Pasiūlymų teikimo tvarka: pasiūlymai dėl teritorijų planavimo dokumento planavimo organizatoriui ir/ar plano rengėjui teikiami raštu arba Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje visą teritorijų planavimo dokumentų rengimo laiką iki viešo svarstymo pabaigos. Pasiūlymus pateikusiems asmenims planavimo organizatorius motyvuotai atsako raštu arba Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje jeigu pasiūlymai buvo pateikti šioje sistemoje. Planavimo organizatoriaus atsakymas per 10 darbo dienų gali būti apskųstas Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai.

Zam. 2602

Madame (piątek, godz. 21.00)

Anne i Bob są w stałym związku od lat, w ich relacje zdążyły się już wkręcić monotonia i rutyna. Chcieliby znowu przeżyć dreszczek emocji. Aby odmienić swoje życie, przenoszą się do wspaniałej posiadłości w Paryżu. Po przeprowadzce urządzają wystawne przyjęcie, na które zapraszają 12 dystyngowanych przyjaciół. Ale niespodziewanie przybywa również syn Boba i w ten sposób liczba gości zwiększa się do 13 osób. Przesądna Anne chcąc uniknąć pechowej trzynastki, naprędce wymyśla sprytny fortel, wciągając w swój plan pokojówkę Marię. Gospośia ma udawać przed znajomymi jej przyjaciółkę, bogatą arystokratkę i zasiąść wraz z gośćmi przy stole. Sytuacja wydaje się opanowana.

300 mil do nieba (sobota, godz. 21.00)

Jędrzek i Grześ Kwiatkowski mieszkają z rodzicami i licznym rodzeństwem w barakowozie, żyjąc w bardzo ciężkich warunkach. Chłopcy postanawiają spełnić marzenia o lepszym życiu i uciec na Zachód. Jędrkowi i Grzesiowi udaje się przejechać przez granicę pod podwoziem TIR-a. Kiedy ciężarówka po kontroli granicznej wjeżdża na prom, chłopcy zmęczeni zasypiają. Budzą się już na lądzie i dowiadują się, że są w Danii. Tam trafiają do obozu dla uchodźców. Władze duńskie informują ich, że wkrótce zostaną odesłani do kraju. W rozmowie przez telefon ojciec zdobywa się na to, by powiedzieć synom, żeby nigdy nie wracali do kraju.

Kontrakt (niedziela, godz. 21.05)

Piotr jest synem ordynatora jednej ze stołecznych klinik, Lilka – córką wojewódzkiego dygnitarza. Stąd na ślubie tych dwojga gromadzą się najróżniejsze figury i grube ryby – ordynator, dyrektor zakładów, tajemniczy przyjaciel, dziewczyna, której marzeniem jest ślub ze Szwedem, humanista związany z redakcją jednego z pism, a nawet pani z klubów inteligencji katolickiej i bogata ciotka z Ameryki. Młodzi nie potrafią się zdecydować czy ważniejszy jest ślub kościelny, czy cywilny, czy przyjąć prezent od ojca, czy odrzucić – tak naprawdę nie są do końca przekonani, czy w ogóle chcą się pobrać. Lilka w czasie ceremonii ślubu kościelnego mówi „nie” i ucieka sprzed ołtarza...